

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Dozor nad činností insolvenčního správce

Zpracoval: Bc. Ondřej Bechyně

Plzeň, 2016

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracoval samostatně a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal, způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

Plzeň, březen 2016

Ondřej Bechyně

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucí mé diplomové práce JUDr. et Mgr. Silvii Anderlové za ochotu, cenné rady, připomínky a podněty při vedení mé práce a za skvělou komunikaci při konzultacích, týkajících se mé diplomové práce.

Obsah

1.	Úvod	1
2	Insolvenční řízení	3
2.1	Historie insolvenčního řízení	3
2.2	Historický vývoj na území Čech.....	4
2.3	Právní úprava insolvenčního řízení v současnosti	5
2.4	Insolvenční zákon	6
3	Insolvenční správce	8
3.1	Kvalifikační předpoklady insolvenčních správců.....	10
3.1.1	Plná způsobilost k právním úkonům	11
3.1.2	Bezúhonnost	11
3.1.3	Vysokoškolské vzdělání	12
3.1.4	Zkouška insolvenčního správce.....	12
3.1.5	Odborná praxe	13
3.1.6	Smlouva o pojištění za škodu	14
3.2	Návrh na vydání povolení.....	14
3.3	Seznam insolvenčních správců	14
3.4	Insolvenční rejstřík	15
3.5	Zvláštní druhy insolvenčních správců a hostující insolvenční správce ..	15
3.5.1	Zástupce insolvenčního správce	15
3.5.2	Oddělený insolvenční správce.....	16
3.5.3	Zvláštní insolvenční správce	16
3.5.4	Hostující insolvenční správce.....	17
3.5.5	Předběžný insolvenční správce	17
3.6	Ustanovení insolvenčního správce	18
3.7	Odvolání insolvenčního správce	20
3.8	Zproštění z funkce insolvenčního správce.....	20

3.9	Činnost insolvenčního správce	21
3.9.1	Činnosti předběžného správce	21
3.9.2	Obecné činnosti	21
3.9.2.1	Zjišťování a soupis majetkové podstaty.....	22
3.9.2.2	Uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou.....	23
3.9.2.3	Přihlašování a zpracování pohledávek.....	24
3.9.2.4	Přezkumné jednání.....	25
3.9.2.5	Incidenční spory	25
3.9.2.6	Napadení neplatných a neúčinných právních úkonů.....	26
3.9.2.7	Povinnost mlčenlivosti.....	27
3.9.3	Činnosti při jednotlivých způsobech řešení úpadku.....	28
3.9.3.1	Činnost insolvenčního správce při konkursu	28
3.9.3.2	Činnost insolvenčního správce při reorganizaci	31
3.9.3.3	Činnost insolvenčního správce při oddlužení	32
3.9.3.4	Činnost insolvenčního správce při úpadku finančních institucích 32	
3.9.4	Odměna	33
3.9.4.1	Odměna insolvenčního správce při konkursu	34
3.9.4.2	Odměna insolvenčního správce při reorganizaci	34
3.9.4.3	Odměna insolvenčního správce při oddlužení	35
3.9.5	Náhrada hotových výdajů.....	35
4	Dozor nad činností insolvenčního správce	37
4.1	Subjekty dohledu	37
4.1.1	Ministerstvo spravedlnosti	37
4.1.1.1	Dohledová oblast.....	37
4.1.1.2	Analyticko-legislativní oblast	39
4.1.2	Insolvenční soud.....	45
4.1.3	Věřitelský výbor	46

4.2	Neplnění povinností insolvenčního správce	47
4.2.1	Zproštění funkce insolvenčního správce	48
4.2.2	Odpovědnost insolvenčního správce za škodu nebo jinou újmu.....	48
4.2.3	Jiné kárné opatření.....	50
4.3	Trestné činy	50
4.3.1	Pletichy v insolvenčním řízení	51
4.3.2	Porušení povinnosti při správě cizího majetku.....	51
4.3.3	Porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti	52
5	Závěr.....	53
6	Resumé	55
7	Seznam použité literatury	56
7.1	Právní předpisy	56
7.2	Judikatura.....	56
7.3	Odborné knihy, monografická a časopisecká literatura.....	57
7.4	Internetové zdroje	57
8	Seznam tabulek.....	59

1. Úvod

Již delší dobu mě velice zajímaly vztahy práva a ekonomie, jejich propojení a odlišnosti, jakým způsobem na sebe reagují a jak se vyvíjejí v návaznosti na vývoj naší společnosti. Domnívám se, že pro komplexní pochopení některých právně ekonomických problémů je potřeba mít vědomosti z obou oborů. Proto jsem se už od začátku svého působení na právnické fakultě věnoval financím, veřejným rozpočtům, daním a dalším oborům spojeným s právem a financemi. Tématika insolvenčního řízení mě zaujala už kdysi, ale během studia jsem se s ní nedostal do kontaktu. Zajímalo mě průběh insolvenčního řízení, kdo se může stát insolvenčním správcem, jaké jsou na něj kladeny nároky a komu je ze své práce odpovědný. A proto jsem usoudil, že zpracování diplomové práce na toto téma by mohlo být dobrým způsobem, jak dostat odpovědi na výše uvedené otázky a prohloubit si vzdělání v daném oboru. A kdo ví, možná mě tato tematika nadchne natolik, že se jí budu chtít zabývat i ve svém profesním životě.

Hlavním cílem této práce je objasnit čtenáři dozor nad činností insolvenčního správce, které subjekty mají pravomoc dozírat, v jakém rozsahu a co se stane, pokud dojdou k závěru, že správce pochybil během výkonu své funkce. Nejdříve se však pokusím se vysvětlit fungování insolvenčního řízení a popsat osobu insolvenčního správce tak, aby se čtenář mohl seznámit s danou problematikou komplexněji a mohl tak lépe pochopit fungování a proces dohledu.

Diplomová práce je rozdělena do několika částí. První pojednává o právní úpravě insolvenčního řízení od minulosti až do současnosti. Hlouběji se věnuje aktuální právní úpravě, která je obsažena v zákoně č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů a v zákoně č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů. Obsahem druhé části je osoba insolvenčního správce, kvalifikační předpoklady, druhy insolvenčních správců, ustanovení správců do funkce, činnosti během výkonu jeho funkce, náhrada hotových výdajů a další. V poslední části se v rámci dozorovací činnosti věnuji Ministerstvu spravedlnosti, soudům a věřitelským orgánům. Dále zodpovědnosti správce a jeho případným postihům.

Hlavním zdrojem právní úpravy použité pro vypracování této diplomové práce jsou dva výše uvedené právní předpisy.

V práci byly použity metody rozboru, pomocí kterých byly složitější instituty a procesní fáze rozloženy na jednodušší a pochopitelnější části tak, aby je čtenář mohl lehčeji pochopit, a dále metoda komparace, která pomohla při srovnání dvou a více právních úprav.

Veškeré zdroje, ze kterých autor čerpal při zpracování diplomové práce, jsou uvedeny na konci. Především se jedná o knižní zdroje, internetové zdroje, judikaturu a odborné články.

2 Insolvenční řízení

2.1 Historie insolvenčního řízení

Historický původ celé kontinentální právní úpravy, jejíž součástí je i insolvenční právo, sahá do římského práva. V nejstarším římském právu probíhalo donucení k plnění formou osobního postihu, jehož vyhraněnou možností bylo dlužní otroctví.¹ V roce 326 před. n. l. vyšel tzv. Poetelinův zákon, který zakázal exekuce osobní a dovoloval pouze exekuce majetkové. Za své závazky dlužník ručil pouze svým majetkem, mohl si dluh u věřitele odpracovat, ale nemohl už být zajat do otroctví, jak bývalo běžné u exekuce osobní.

V římském právu neexistoval rozdíl mezi konkurzem a majetkovou exekucí, ale v rámci „reálné exekuce“ došlo k situaci, kdy si věřitelé ze svých řad zvolili „magistra“², jehož náplní bylo nabídnout dlužníkův majetek jako celek ve veřejné dražbě a následně rozdělit výtěžek rovným dílem mezi ostatní věřitele. Magistr tak zastupoval zájmy věřitelů, disponoval s majetkem dlužníka, uspokojoval pohledávky věřitelů a prováděl další úkony, které v dnešní době provádí insolvenční správce. Ačkoli práce magistra a insolvenčního správce dle dnešní právní úpravy má mnoho společných rysů, nemůžeme vyvozovat, že by se insolvenční řízení postupně vyvíjelo z institutu „reálné exekuce“. Její zásady se začaly znovu využívat až o tisíc let později v novodobém insolvenčním právu, které čerpalo z práva římského.

Později v přetorském právu vznikla forma konkurzu „misio in bona debitoris,“ při které byl dlužníkův majetek svěřen osobě zvané „curator bonorum,“ na kterou osobně dohlížel praetor. Rozdíl spočíval v tom, že se již nejednalo o jednoho z věřitelů ale také v tom, že „curator bonorum“ rozprodával majetek postupně a nikoli jako celek, což bylo výhodnější pro věřitele a zároveň to bylo logičtější v případech, kdy výše majetku dlužníka byla ve značném nepoměru k výši pohledávek věřitelů. Nově dlužník mohl postoupit svůj majetek věřitelům sám a tím si zlepšit svůj morální status ve společnosti.

---

¹ ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. Právnické fórum [online]. 2009, roč. 4 [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencnich-rizeni/>

² Latinsky „Magister bonorum“

Insolvenční právo vzniká na počátku novověku a reaguje tak na socioekonomický vývoj své doby, který je charakteristický rozvojem trhů, uvolněním podnikání a tím i logicky nárůstem počtu dlužníků. Právní úprava insolvenčního řízení je v každé zemi jiná, vznikají speciální konkursní řízení a osoba insolvenčního správce buď zcela chybí, nebo je nevýznamná a často je nahrazena soudem pověřenou osobou. Na území Čech platí Josefínský konkursní řád z roku 1781 a rakousko-český směnečný řád z roku 1763. Ve Francii vznikl Code Savary a ve Španělsku vzniklo dílo „Labyrinthus“, které později mělo přesah i do dalších zemí Evropy.

V devatenáctém a dvacátém století právní úpravu ovlivnil rozvoj kapitalismu a volného obchodu. Každá vyspělá země má již ucelenou právní úpravu insolvenčního řízení, ve které insolvenční správce má podstatnou úlohu. Nově vzniká institut vyrovnání, kde na rozdíl od konkursu zanikají veškeré neuhrazené závazky a podnikatel může pokračovat ve své podnikatelské činnosti.

2.2 Historický vývoj na území Čech

Historický vývoj na území Čech pokračoval novelizací Josefínského konkursního řádu, která přišla v roce 1869 a přinesla několik důležitých změn. Za prvé všichni věřitelé si byli rovni a za druhé předmětem konkursního řízení byla nejen aktiva, ale nově i pasiva dlužníka³. V roce 1914 bylo přijato císařské nařízení č. 337/1914, které zavedlo řád konkursní, vyrovnávací a odpůrcí po vzoru Belgie.

Nově vzniklá Československá republika v roce 1918 pomocí recipročního zákona č. 11/1918 Sb. převzala právní úpravu z roku 1914. Potřeba sjednoceného konkursního řádu vyústila v přijetí zákona č. 64/1931 Sb., který byl platný na území celého Československa. Další etapu odstartoval rok 1948, po kterém došlo ke zlikvidování soukromého vlastnictví a tudíž skončila poptávka po konkursním řízení. Návrat konkursního práva přišel až o 40 let později, kdy se hospodářství navrátilo k tržní ekonomice, demokratickým principům a existenci soukromého vlastnictví. Vznikl zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, který byl na svoji dobu pokrokový, bohužel ale nestíhal reagovat na dynamický vývoj na přelomu století. Jedním z problémů tohoto zákona bylo, že nedefinoval

---

³ KOŠTÁL, Petr. Konkursní prvopočátky. In: Konkursní noviny [online]. Brno: Konkursní noviny, 2001 [cit. 2016-02-15]. Dostupné z: <http://kn.cz/clanek/konkursni-prvopocatky>

insolvenčního správce tak detailně, jak je tomu v dnešní úpravě. To mělo za následek, že v seznamu bylo zapsáno mnoho insolvenčních správců bez potřebného vzdělání. Dosud platná právní úprava - zákon č. 186/2006 Sb. - klade důraz na kvalifikační předpoklady insolvenčních správců, transparentnost a zvýšení důvěryhodnosti insolvenčního řízení⁴.

Z tohoto krátkého historického přehledu je jasné, že vývoj vede k posílení role insolvenčního správce, který je nezávislý jak na dlužníkovi, tak na věřiteli, aby nevznikaly vazby mezi osobou, která vyhláší konkurs na dlužníka, a osobou, která spravuje majetek dlužníka. Dále se velmi zpříšňují požadavky na odbornou způsobilost insolvenčního správce.

2.3 Právní úprava insolvenčního řízení v současnosti

Hlavním právním pramenem úpadkového práva je zákon č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení ve znění pozdějších předpisů, dále jen „insolvenční zákon,“ který nahradil zákon č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání. S insolvenčním řízením též souvisí zákon č. 296/2007 Sb., který změnil insolvenční zákon a další související právní předpisy.

Osoba insolvenčního správce jakožto jednoho z procesních účastníků insolvenčního řízení má svou samostatnou právní úpravu, zakotvenou v zákoně č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů.

Insolvenční zákon poskytuje komplexní právní úpravu úpadkového práva. Kromě toho částečně řeší úpadkové právo některé další zákony, například předpisy daňové, obchodní, trestní atd. Součástí úpadkového práva jsou i podzákoné právní normy, z nichž nejdůležitějších jsou:

- Vyhláška č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení
- Vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců
- Vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů
- Vyhláška č. 314/2007 Sb., o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců

---

⁴ Žižlavský, M. *Insolvenční správci v roce jedna*, (Bulletin advokacie 1-2/2010, s. 53)

- Vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně

V případě, že by nastal rozpor mezi insolvenčním zákonem a některým jiným zákonem, se postupuje podle zásady *Lex specialis derogat generali*. To znamená, že insolvenční zákon má aplikační přednost. Z toho vyplývá, že úpadek je díky své povaze natolik specifický ekonomicky i právně, že jeho úprava má zvláštní povahu.⁵

2.4 Insolvenční zákon

Insolvenční zákon je rozdělen do tří částí. První, „obecná část“ upravuje jednotlivé fáze insolvenčního řízení. Druhá část, „způsoby řešení úpadku,“ obsahuje ustanovení, upravující jednotlivé způsoby řešení úpadku a poslední část, „společná ustanovení,“ upravuje společné problémy všech způsobů řešení úpadku.

Tabulka 1 - Přehled insolvenčního zákona

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech řešení (insolvenční zákon)					
Obecná část		Způsoby řešení úpadku		Společná ustanovení	
Základní ustanovení	§ 1 - 8	Konkurz	§ 244 - 315	Insolvenční rejstřík	§ 419 - 425
Procesní subjekty	§ 10 - 70	Reorganizace	§ 316 - 364	Vztah ke státům EU	§ 426 - 430
Ustanovení o insolvenčním řízení	§ 71 - 96	Zvláštní ustanovení o vyloučení účinků zákona	§ 365 - 366	Závěrečná ustanovení	§ 431 - 434
Projednání úpadku a rozhodnutí o něm	§ 97 - 164	Úpadek finančních	§ 367 - 388		
Věřitelé a uplatňování pohledávek	§ 165 - 204	Oddlužnění	§ 385 - 418		
Majetková podstata	§ 205 - 230				
Neplatnost a neúčinnost právních úkonů	§ 231 - 243				

Zdroj: Hášová, J., Moravec, T. Insolvenční řízení. Praha: C. H. Beck 2013, s. 5

Insolvenční zákon nově zavádí jednotné insolvenční řízení. Nejdříve se stanoveným postupem rozhodne o tom, jestli je dlužník v úpadku. V případě, že ano, zvolí se způsob, jakým se bude úpadek řešit. Naproti tomu stará právní úprava

⁵ Hášová, J. Moravec, t. Insolvenční řízení, praha, C Beck, 2013, s.1

obsažená v zákoně o konkurzu a vyrovnání, znala řízení dvě – konkurzní a vyrovnávací. Obě tato řízení byla na sobě nezávislá.⁶

Účelem insolvenčního řízení tedy je řešení úpadku, popřípadě hrozícího úpadku dlužníka podle stanovených postupů, uvedených v zákoně tak, aby došlo k urovnání majetkových vztahů osob, dotčených dlužníkovým úpadkem, popřípadě hrozícím úpadkem, a k poměrnému uspokojení věřitelů dlužníka. V žádném případě insolvenční řízení neslouží k likvidaci obchodních společností. Nezbytnou podmínkou pro vedení insolvenčního řízení je existence majetku dlužníka v dostatečné výši. Bez něj by nemohly být uspokojeny pohledávky věřitelů a tím by celé řízení ztratilo smysl.

Aby v insolvenčním řízení došlo k co nejvyššímu a poměrnému uspokojení pohledávek věřitelů, musí se řízení řídit určitými principy, které nalezneme v § 5 Insolvenčního zákona:

a) insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů;

b) věřitelé, kteří mají podle tohoto zákona zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti;

c) nestanoví-li tento zákon jinak, nelze práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení omezit rozhodnutím insolvenčního soudu ani postupem insolvenčního správce;

d) věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, směřujícího k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to dovoluje zákon.

Z těchto zásad je nutno vždy vycházet při aplikaci zákona.

---

⁶ Hásová, J. Moravec, t. Insolvenční řízení, praha, C Beck, 2013, s.3

3 Insolvenční správce

Právní úpravu insolvenčního správce bychom našli v zákoně č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích a jeho novelách, a ve vyhláškách Ministerstva spravedlnosti.

Insolvenční správce je procesním subjektem insolvenčního řízení,⁷ ale není účastníkem insolvenčního řízení.⁸ Jedná se o čistě procesní institut, který je upraven procesním právem. Laická veřejnost si často tento institut plete s likvidátorem, který v určitých aspektech vykonává podobnou činnost jako insolvenční správce, ale likvidátor je institutem hmotněprávním, nikoli procesním.

Správce zaujímá v insolvenčním řízení velmi specifickou pozici. Bez něj by řízení nemohlo probíhat, zároveň by se ale dalo říct, že je částečně v podřízeném postavení vůči insolvenčnímu soudu. Soud ustanovuje správce a dohlíží na jeho činnost. V případě, že by soud došel k názoru, že správce pochybil, může mu uložit pořádkovou pokutu⁹ nebo ho zprostit funkce. Kromě soudu se správce řídí pokyny věřitelů, avšak má výsadu jednat v rozporu s nimi, pokud se domnívá, že pokyny věřitelů nevedou k nejvhodnějšímu uspořádání majetkových vztahů mezi dlužníkem a věřiteli. Správce jedná na účet dlužníka,¹⁰ ale svým jménem, a proto je ze svého jednání vždy zodpovědný.

Insolvenční správce je osobou samostatně výdělečně činnou, ale není podnikatelem, ačkoli některé znaky podnikání naplňuje. Například jednání na vlastní zodpovědnost, snaha dosahovat co nejvyššího zisku a další. Zpravidla se jedná o osoby, které vykonávají primárně jiné podnikání¹¹ a činnost správce je pro ně činností doplňkovou. Na druhou stranu nelze správce považovat za čistě soukromou osobu, protože činnost správce naplňuje znaky veřejnoprávního orgánu například tím, že má možnost omezeného veřejného zásahu do majetkových vztahů a je do své funkce ustavován státním orgánem, konkrétně soudem, a výkon jeho

---

⁷ § 9 písm. d) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁸ V určitých situacích insolvenční správce je účastníkem řízení. Zejména to jsou incidenční spory, kdy je insolvenční správce žalující nebo žalovanou stranou, dále v případech, kdy uplatňuje své vlastní pohledávky nebo když iniciuje pokračování soudního či správního řízení, které bylo přerušeno v důsledku zahájení insolvenčního řízení a insolvenční správce převzal místo dlužníka jakožto účastníka řízení.

⁹ Lze i opakovaně

¹⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25.9.2014, sp. zn. 21 Cdo 3812/2013

¹¹ Advokáti, auditoři, daňoví poradci a další

oprávnění ztělesňuje výkon pravomoci.¹² Vztahem insolvenčního správce a veřejného práva se již zabýval ústavní soud a odmítl, že by správce byl veřejným činitelem,¹³ později však toto postavení správci v určitých fázích řízení přiznal.¹⁴ Trestní právo též nepovažuje správce za veřejného činitele.

*Insolvenční správce vykonává svou činnost ukládanou mu dle zákona v mandátu udělenou mu insolvenčním soudem, jmenující ho pro konkrétní insolvenční řízení.*¹⁵

Mandát uděluje předseda soudu a správce je povinen svoji činnost vykonávat osobně, čímž není ovlivněna možnost pověřit výkonem své činnosti zaměstnance. Ve výjimečných případech se může správce nechat zastoupit advokátem. Například ve sporech vyvolaných insolvenčním řízením a v řízeních, ve kterých se správce stal účastníkem místo dlužníka v důsledku dispozičních oprávnění.¹⁶ Správce může být odvolán většinou věřitelů v přezkumném řízení.

Osoba insolvenčního správce je upravena v zákoně o insolvenčních správcích¹⁷ v § 2, který uvádí, že insolvenční správce je fyzická osoba, která je oprávněná vykonávat činnost insolvenčního správce.¹⁸

Dále jí může být veřejná obchodní společnost (dále jen „v.o.s.“) či zahraniční obchodní společnost nebo zahraniční sdružení, které poskytuje stejné záruky ručení společníků jako veřejná obchodní společnost, a je založena dle práva členského státu Evropské unie, členských států Dohody o evropském hospodářském prostoru (dále jen "zahraniční společnost") a je oprávněna vykonávat činnost správce.¹⁹

Zákon mezi správce ještě řadí hostujícího insolvenčního správce, což je státní příslušník členského státu Evropské unie, členských států Dohody o evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, jenž vykonává svoji funkci

---

¹² Nález Ústavního soudu ČR ze dne 1.7.2010, sp. zn. PL. ÚS 14/10, odst. 22

¹³ Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 24.9.2009, sp. zn. III ÚS 2101/09

¹⁴ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 1.7.2010, sp. zn. PL. ÚS 14/10, odst. 18

¹⁵ Srov. Kozák, J., Budín P., Dadam, A., Páchl, L. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady ES o úpadkovém řízení. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2013, s. 52

¹⁶ Stanovisko Nejvyššího soudu ČR ze dne 7.6.1998, sp. zn. Rc 52/98

¹⁷ Zákon č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

¹⁸ § 2 odst. 1 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

¹⁹ § 2 odst. 2 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

dočasně nebo příležitostně na území České republiky a má k tomu potřebné oprávnění.²⁰

A poslední pojem, který bych zde chtěl zmínit, je zvláštní insolvenční správce, kterého ustanovuje soud v případě, že je potřeba, aby správce měl zvláštní odbornou specializaci.

Všichni výše uvedení insolvenční správci působící na území České republiky musí být zapsáni v seznamu insolvenčních správců, vedeném Ministerstvem spravedlnosti, ze kterého jsou později ustanoveni do konkrétního řízení soudem.

3.1 Kvalifikační předpoklady insolvenčních správců

Aktuální právní úprava klade vyšší požadavky na odbornou způsobilost správců, než tomu bylo u úpravy předešlé, především zpřísňuje podmínky pro získání oprávnění, snaží se o znovunabytí důvěry věřitelů v insolvenční řízení a o přiblížení evropským požadavkům kladeným na správce. Především v oblasti získání oprávnění nový zákon o insolvenčních správcích přinesl velké změny. Zpřísnění insolvenčních zkoušek a zavedení praxe mělo za následek razantní snížení počtu insolvenčních správců v České republice²¹ zhruba ze 4000 v roce 2006 na 504 v srpnu 2015,²² čímž se Česká republika dostala na evropský standart v poměru insolvenčních správců na obyvatele.

Seznam podmínek, které osoba musí kumulativně splňovat, aby se mohla stát insolvenčním správcem, najdeme v § 6 odstavec 1 zákona o insolvenčních správcích. Osoba musí:

- mít plnou způsobilost k právním úkonům
- být bezúhonná
- získat v členském státě nebo jí bylo v členském státě uznáno vysokoškolské vzdělání magisterského studijního programu
- složit zkoušku insolvenčního správce

---

²⁰ § 2 odst. 3 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

²¹ Konkurzní noviny. Počet insolvencí roste. Bude dost insolvenčních správců? [online]. 26. 3. 2009 [cit. 2015-11-08]. Dostupné z: <http://www.kn.cz/clanek/pocet-insolvenci-roste-bude-dost-insolvencnich-spravcu>

²² Stav k 11. srpnu 2015

- vykonávat po dobu alespoň 3 let odbornou praxi v oblastní související s výkonem funkce insolvenčního správce²³
- uzavřít na svůj náklad smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout s výkonem funkce insolvenčního správce

3.1.1 Plná způsobilost k právním úkonům

Svéprávnost (nebo-li plná způsobilost k právním úkonům dle starého občanského zákoníku), představuje způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat).²⁴ Tato způsobilost je naprosto zásadní a bez ní může být činnost správce pozastavena²⁵ nebo úplně zastavena.²⁶ Uchazeč tuto podmínku nemusí prokazovat, splnění této podmínky se presumuje.

3.1.2 Bezúhonnost

Zákon o insolvenčních správcích v § 7 negativně vymezuje, které osoby nejsou bezúhonné. Bezúhonná není osoba, která byla odsouzena za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce insolvenčního správce. Dále osoba, které v posledních 5 letech před podáním návrhu zamítl insolvenční soud žádost o prominutí zbytku dluhů. Za osobu bezúhonnou není rovněž považována osoba, o jejímž úpadku bylo v insolvenčním řízení pravomocně rozhodnuto. Dále se jedná o osobu, která v posledních 5 letech byla statutárním orgánem právnické osoby, o jejímž úpadku bylo v insolvenčním řízení pravomocně rozhodnuto. Insolvenčním správcem se též nemůže stát osoba, pro kterou doposud trvá překážka výkonu funkce statutárního orgánu nebo které bylo v posledních 5 letech před podáním návrhu zrušeno povolení nebo zvláštní povolení²⁷ nebo které zaniklo právo rozhodnutím.²⁸ V neposlední řadě se nemůže jednat o osobu, která byla v posledních 5 letech ohlášeným společníkem veřejné obchodní společnosti, jestli této společnosti bylo zrušeno povolení nebo zvláštní povolení²⁹ nebo které zaniklo právo rozhodnutím.³⁰

---

²³ Z oblasti práva, ekonomie, daňového poradenství, účetnictví, auditu nebo řízení podniku

²⁴ § 15 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

²⁵ § 10 odst. 1 písm. c) zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

²⁶ § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

²⁷ dle § 13 odst. 2 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

²⁸ dle § 34 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

²⁹ dle § 13 odst. 2 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

³⁰ dle § 34 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

Z výše uvedeného lze konstatovat, že zákon chce zamezit situaci, kdy by se insolvenčním správcem stala osoba, která je buď sama v úpadku, nebo může být za úpadek jiné osoby zodpovědná, nebo se již ukázala jako nespolehlivá ve funkci insolvenčního správce.

3.1.3 Vysokoškolské vzdělání

Nově zavedenou podmínkou pro výkon funkce insolvenčního správce je dosažení vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním oboru. Zákodáři navrhovali, že by tuto podmínku zúžili pouze na právnické vzdělání, ale nakonec tento návrh nebyl přijat Parlamentem ČR.³¹ Tím pádem pro výkon funkce insolvenčního správce zájemce musí dosáhnout vysokoškolského vzdělání v jakémkoli magisterském oboru bez omezení nebo mu vysokoškolské vzdělání magisterského studijního oboru je uznáno v jiném členském státě.

3.1.4 Zkouška insolvenčního správce

Nová právní úprava přinesla požadavek složení zkoušky insolvenčního správce.³² Úpravu zkoušky najdeme v § 24 a násl. zákona o insolvenčních správcích a dále ve vyhlášce č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců, ve znění pozdějších předpisů, kde se mimo jiné dočteme, že pro přistoupení ke zkoušce musí uchazeč mít vysokoškolské vzdělání v magisterském programu získané v členském státě nebo členským státem uznané a uhradit poplatek 5 000 Kč Ministerstvu spravedlnosti do 6 měsíců od podání žádosti k připuštění ke zkoušce. Pokud uchazeč splní obě podmínky, Ministerstvo spravedlnosti mu umožní do 6 měsíců od podání žádosti přistoupit ke zkoušce.

Zkouška se skládá z písemné a ústní části. Písemná část se dělí na test, ze kterého musí uchazeč dosáhnout alespoň 80 procentní úspěšnosti, a případovou studii. Pokud uchazeč úspěšně vykoná písemnou část, je připuštěn k veřejné ústní části. Zkouška prověřuje znalosti uchazeče z oblasti občanského, obchodního a pracovního práva, občanského práva procesního, insolvenčního práva, správního práva včetně správního řízení, finančního práva včetně daňového řízení, řízení podniku, účetnictví a financování podniku.³³ Pro úspěšné složení zkoušky musí

---

³¹ Kotoučová, J. a kol. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 49

³² § 6 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

³³ § 3 odst. 2 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

uchazeč prospět v obou částech zkoušky. V případě, že by uchazeč neuspěl u ústní části, musí opakovat obě části znovu. Pokud by uchazeč u zkoušky neuspěl, může do 30 dnů písemně žádat Ministerstvo spravedlnosti o opravný termín, který se může konat nejdříve 6 měsíců od dne, kdy uchazeč naposled neuspěl. Zkoušku lze opakovat maximálně dvakrát. Kdyby uchazeč neuspěl ani na druhý opravný pokus, má možnost podat novou žádost o vykonání zkoušky až po 3 letech od posledního neúspěšného pokusu. Tato podmínka se může zdát jako velmi přísná, ale jejím účelem je zvýšit odbornou kvalitu, prestiž a vážnost institutu insolvenčního správce.

Vedle zkoušky insolvenčního správce existuje zvláštní zkouška insolvenčního správce, ke které může přistoupit uchazeč, který již úspěšně absolvoval zkoušku insolvenčního správce a zaplatil poplatek 3 000 Kč Ministerstvu spravedlnosti. Zvláštní zkouška se skládá pouze z ústní části a prověřuje odborné znalosti potřebné pro insolvenční správce speciálních dlužníků.³⁴

3.1.5 Odborná praxe

Zavedení odborné praxe je další novou podmínkou, kterou přinesla novela zákona o insolvenčních správcích v rámci zpřísnění kvalifikačních požadavků na výkon funkce insolvenčního správce. Minimální délka odborné praxe je stanovena na 3 roky.³⁵ Obsah praxe je posuzován individuálně u každého uchazeče. Obecně platí, že musí bezprostředně souviset s výkonem funkce insolvenčního správce a má praktický, nikoli pouze teoretický, základ. Požadavek takovéto praxe obecně splňuje praxe v oblasti advokacie, daňového poradenství, účetnictví, auditu, exekuce, řízení podniku, dále praxe správce konkursní podstaty a zaměstnanec insolvenčního správce, přičemž u zaměstnanec insolvenčního správce je rozhodná konkrétní náplň (druh) práce.³⁶ Výčet oblastí je pouze demonstrativní, u dalších

---

³⁴ Takovým dlužníkem může být dle § 3 odst. 2 zákona o insolvenčních správcích finanční instituce se zvláštním režimem, obchodník s cennými papíry, centrálním depozitářem, provozovatelem vypořádacího systému, organizátorem trhu s investičními nástroji, investiční společnosti, investičním fondem penzijní společnosti nebo penzijním fondem, anebo dlužníkem, jehož úpadek je řešen reorganizací, nebo jehož roční úhrn čistého obrátu za poslední účetní období dosáhl alespoň částky 100 000 000 Kč, anebo který zaměstnává alespoň 100 zaměstnanců v pracovním poměru.

³⁵ § 6 odst. 1 písm. e) zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích

³⁶ ROZSYPAL, Jaroslav. Podmínka odborné praxe pro zkoušky insolvenčního správce [online]. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI. Praha [cit. 2015-08-31]. Dostupné z: http://www.infoprovsechny.cz/request/podminka_odborne_praxe_pro_zkous

odborných praxí je rozhodná konkrétní náplň odborné praxe. Odbornou praxi uchazeč prokazuje přiloženými dokumenty.³⁷

3.1.6 Smlouva o pojištění za škodu

Insolvenční správce musí na svůj náklad uzavřít pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout s výkonem funkce nebo s činností zaměstnanců při výkonu funkce. Náležitosti smlouvy a výši minimálního plnění upravuje vyhláška č. 314/2007 Sb., o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců, ve znění vyhlášky č. 360/2013 Sb. Minimální limit pojistného plnění z pojištění pro fyzické osoby je 1 000 000 Kč.³⁸ Veřejné obchodní společnosti a zahraniční společnosti musí být pojištěni v minimální výši, která se rovná částce 1 000 000 Kč násobenou počtem ohlášených společníků.³⁹ Tato podmínka je splněna přiložením platné pojistné smlouvy při návrhu na vydání povolení.

3.2 Návrh na vydání povolení

V případě, že fyzická osoba splní výše uvedené podmínky, může zažádat o vydání povolení, ve kterém musí uvést své jméno, adresu, občanství a rodné číslo. Dále určí adresu, kde bude mít sídlo a evidenční číslo osvědčení o vykonání zkoušky. V příloze dodá doklad o dosaženém vzdělání, smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu a doklady prokazující odbornou praxi. Pokud ministerstvo spravedlnosti žádosti vyhoví, vydá povolení, které je omezeno na dobu 5 let od nabytí právní moci⁴⁰. Povolení lze znovu prodloužit, vždy o 5 let.

3.3 Seznam insolvenčních správců

Všechny fyzické a právnické osoby, které dostaly povolení vykonávat funkci insolvenčního správce od Ministerstva spravedlnosti musí být zapsáni v seznamu insolvenčních správců (dále jen „seznam“), který je veden Ministerstvem spravedlnosti v elektronické podobě. Všechny náležitosti seznamu, údaje v něm zapsané, struktura, podmínky zápisů a způsob jeho vedení jsou upraveny v § 16

---

³⁷ § 4a odst. 1 vyhlášky č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců

³⁸ § 2 odst. 1 vyhlášky č. 314/2007 Sb., o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců

³⁹ § 2 odst. 2 vyhlášky č. 314/2007 Sb., o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců

⁴⁰ § 6 odst. 5 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

a násl. zákona o insolvenčních správcích. Seznam je součástí insolvenčního rejstříku a dělí se na část obecnou a zvláštní. V obecné části seznamu najdeme fyzické osoby, veřejné obchodní společnosti, zahraniční společnosti a hostující insolvenční správce. Ve zvláštní části jsou zapsáni insolvenční správci se zvláštním povolením vykonávat správce v případech úpadku speciálních dlužníků dle § 3 odst. 2 zákona o insolvenčních správcích. Tito správci se zapisují od zvláštní i obecné části seznamu.⁴¹ Seznam je veden abecedně.

3.4 Insolvenční rejstřík

Poskytuje informace týkající se insolvenčního řízení, obsahuje seznam insolvenčních správců, seznam dlužníků a spisy týkající se insolvenčního řízení. Zároveň jsou zde zveřejněna všechna rozhodnutí insolvenčních soudů, ke kterým má přístup veřejnost, což zlepšuje zvýšit transparentnost insolvenčního řízení.

V neposlední řadě insolvenční rejstřík může sloužit jako způsob doručování písemností v případech, kdy tak stanoví zákon. Písemnost se považuje za doručenu ve chvíli, kdy byla zveřejněna v insolvenčním rejstříku.⁴² Některé informace se zapisují na více míst, například ustanovení insolvenčního správce se zapisuje do insolvenčního rejstříku a do obchodního rejstříku, je-li v něm dlužník zapsán.⁴³

3.5 Zvláštní druhy insolvenčních správců a hostující insolvenční správce

Kromě již zmíněného „obecného“ správce, zákon ho konkrétněji nepojmenovává, existují ještě další druhy správců. Níže uvedení správci jsou ustanovovány do funkce místo insolvenčního správce, nebo mu pomáhají anebo pracují samostatně.

3.5.1 Zástupce insolvenčního správce

Soud může ustanovit zástupce insolvenčního správce dle § 33 insolvenčního zákona pro případ, že by ze závažných důvodů insolvenční správce nemohl přechodně vykonávat svoji funkci. Soud by měl v ustanovení uvést lhůtu, po kterou

---

⁴¹ § 17 zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

⁴² § 424 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁴³ Kotoučová, J. a kol. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 50

bude zástupce působit.⁴⁴ Z toho vyplývá, že zástupce insolvenčního správce má stejná práva a povinnost jako insolvenční zástupce, smí je ale použít pouze, když je k tomu oprávněn. Význam zástupce insolvenčního správce je spatřován v tom, aby insolvenční řízení po určitou dobu nezůstalo zcela bez správce v případě, že by insolvenční správce ze závažných důvodů nemohl svoji funkci vykonávat.⁴⁵ Závažnými důvody by mohly být například správceva pracovní vytíženost, nepříznivý zdravotní stav, dovolená či studium.

3.5.2 Oddělený insolvenční správce

Soud ustanoví odděleného insolvenčního správce, v případě, že by správce byl ve vztahu k některému věřiteli nebo jeho zástupci.⁴⁶ Jeho úkolem je zabránit střetu zájmů a hrozícímu morálnímu hazardu obecného správce. Oddělený insolvenční správce vykonává svoji činnost pouze v oblastech, kde byla ohrožena podjatost obecného správce. Insolvenční správce má povinnost neprodleně žádat soud o ustanovení odděleného insolvenčního správce, jakmile vznikne důvodné podezření o jeho podjatosti. Pokud by tak neučinil, porušil by tím své povinnosti a mohl by být zproštěn ze své funkce dle § 32 insolvenčního zákona.⁴⁷

3.5.3 Zvláštní insolvenční správce

Během insolvenčního řízení může nastat situace, kdy je řešena problematika, která vyžaduje zvláštní odborné znalosti a zároveň nelze očekávat, že každý správce bude disponovat těmito znalostmi.⁴⁸ V takovém případě soud dle ustanovení § 35 a následující insolvenčního zákona ustanoví zvláštního insolvenčního správce vedle obecného správce, nikoli však místo něj. Ten plní roli pomocníka obecnému správci. Vztah mezi insolvenčním správcem a zvláštním insolvenčním správcem by měl mít pevně vymezené hranice, tak aby bylo jasné, zda a v jakém rozsahu může insolvenční správce zasahovat do činnosti zvláštního insolvenčního správce a aby bylo jasné, jak postupovat činí-li tito správci v řízení protichůdné úkony.⁴⁹ Zvláštním insolvenčním správcem může být fyzická osoba,

---

⁴⁴ Budín, P. in Kozák, J. Dadam, A. Páchl, L. Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení. Komentář. 1. vydání. Praha: ASPI, a.s., 2008, s. 38

⁴⁵ Maršíková, J. Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy ve znění zákonů č. 69/2011 Sb., a č. 73/2011 Sb., Praha: Leges, 2011, s. 71

⁴⁶ § 34 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁴⁷ Budín, P. in Kozák, J. Dadam, A. Páchl, L. Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení. Komentář. 1. vydání. Praha: ASPI, a.s., 2008, s. 39

⁴⁸ Například ekonomicko-technické

⁴⁹ Schelleová, I. Základy insolvenčního práva. Ostrava: Key publishing s.r.o., 2008. s 98

kteřá není zapsaná v seznamu insolvenčních správců, ale splňuje podmínky pro výkon funkce a se svým ustanovením do funkce souhlasí.⁵⁰ Zvláštní insolvenční správce bude ustanoven vždy pro výplatu nároků uživatelů platebních služeb.⁵¹

Institut zvláštního insolvenčního správce dle § 35 insolvenčního zákona nelze zaměňovat s insolvenčním správcem se zvláštním povolením dle § 3 odst. 2 zákona o insolvenčních správcích, ačkoli laikovi se může zdát, že zní podobně. Insolvenční správce se zvláštním povolením vykonal zvláštní insolvenční zkoušku, je zapsán ve zvláštní části seznamu insolvenčních správců a vykonává svoji funkci u specifických dlužníků.

3.5.4 Hostující insolvenční správce

Hostujícím insolvenčním správcem může být fyzická nebo právnická osoba, která dostala oprávnění k výkonu činnosti insolvenčního správce v jiném členském státě EU a má v úmyslu dočasně nebo příležitostně vykonávat funkci insolvenčního správce na území České republiky. Před zahájením své činnosti musí doložit veškeré dokumenty Ministerstvu spravedlnosti, které na jejich základě vydá povolení pro výkon funkce hostujícímu insolvenčnímu správcovi.

3.5.5 Předběžný insolvenční správce

Soud ustanovuje předběžného insolvenčního správce v situaci, kdy nebylo ještě rozhodnuto o úpadku, ale přesto je třeba zajistit dlužníkův majetek a omezit dlužníková práva s ním hospodařit. Soud ustanoví správce na návrh anebo i bez něj.⁵² Fakultativně může insolvenční soud ustanovit předběžného správce, pokud dlužník vyhlásil moratorium, nebo odůvodňuje-li to rozsah majetkové podstaty. Soud má dále možnost sám ustanovit předběžného správce kdykoli, jestliže shledá, že jsou k tomu dány důvody.

Obligatořně musí soud předběžného správce ustanovit pouze v jednom případě, a to z důvodu ochrany věřitelů před zmenšováním majetkové podstaty například tím, že omezí dlužníkovu svobodu nakládání s majetkovou podstatou nad rámec omezení, které stanoví insolvenční zákon v § 111. Omezení se provádí formou předběžného opatření, jehož součástí je rozhodnutí o ustanovení

---

⁵⁰ § 22 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁵¹ § 35 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁵² § 27 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

předběžného správce. Důvodem pro obligatorní ustanovení správce je fakt, že v případě, kdy jsou dlužníková dispoziční práva omezena a není schopen efektivně řídit podnik, což by s velkou pravděpodobností vedlo ke snížení majetkové podstaty a v konečném důsledku ohrozilo zájmy věřitelů.

Činnost předběžného správce je vymezena a řízena insolvenčním soudem,⁵³ a mezi jehož hlavní úkoly dle § 112 odst. 3 insolvenčního zákona patří zjištění a zajištění majetku dlužníka a přezkum jeho účetnictví. Nestanoví-li insolvenční soud jinak, stane se předběžný správce po rozhodnutí o úpadku insolvenčním správcem s plnou působností.⁵⁴ Důvodem je fakt, že správce je již s daným řízením dostatečně seznámen a při případném předávání informací jinému správci by mohlo dojít k průtahům a k nepředání všech informací. V opačném případě předběžný správce předá soudu zprávu o své činnosti a o nákladech, které mu v souvislosti s touto činností vznikly.⁵⁵

3.6 Ustanovení insolvenčního správce

Jak již bylo dříve řečeno, pouze soud ustanovuje insolvenčního správce do funkce a dle § 27 odst. 1 insolvenčního zákona tak musí učinit nejpozději v rámci rozhodnutí o úpadku. Před rozhodnutím o úpadku může soud ustanovit předběžného správce. Konkrétní osobu správce nevybírá soudce, ale předseda insolvenčního soudu, který jej vybere ze seznamu insolvenčních správců, a teprve soud je ustanoví do funkce. Tímto postupem se zákonodárce snaží zamezit užšímu vztahu mezi soudem a správcem, který by mohl vzniknout, kdyby správce vybíral a jmenoval soudce sám, tak jak tomu bylo v předchozí právní úpravě. Právě tento bližší vztah mohl vést k určitým machinacím a nekalým praktikám během řízení.⁵⁶ Vznikaly takto konkurzní mafie, kde kritériem pro ustanovení insolvenčního správce do funkce nebylo dosažené vzdělání a schopnosti, ale loajálnost k této skupině.

Předseda soudu dle § 25 odst. 5 insolvenčního zákona musí při výběru správce brát zřetel k dosavadnímu stavu insolvenčního řízení, k osobě dlužníka a jeho majetkovým poměrům a zároveň i k odborné způsobilosti správce a k jeho

---

⁵³ § 27 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁵⁴ § 27 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁵⁵ § 112 odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁵⁶ Blíže viz. Páchl, L. Průvodce insolvenčním správcem insolvenčním řízením. Právní fórum, 2008, č. 3, s. 107

zatížení. Zatížení samo o sobě je velmi subjektivní pojem, který není nikde vymezen. A právě ono zatížení může být jedním z „důležitých důvodů,“ který je nezbytný pro odmítnutí ustanovení správce do funkce dle § 22 odst. 1 insolvenčního zákona. Dalším důležitým důvodem by mohl být například špatný zdravotní stav. V případě, že by správce nemohl žádný důvod doložit a odmítl by vykonávat funkci, mohl by soud uložit správci pořádkovou pokutu dle § 81 insolvenčního zákona.

Aby volba správce nebyla výhradně v rukách soudu, připouští insolvenční zákon v § 29 odst. 1 možnost, aby věřitelé odvolali správce a zvolili si jiného, kterého později ustanoví soud do funkce. Pokud by se věřitelé nedokázali domluvit, mohli by stávajícího správce pouze odvolat a soud by vybral správce dle vlastního uvážení. Důvody pro odvolání správce zákon neuvádí a tak je zcela na vůli věřitelů, jak se rozhodnou. O výběru osoby správce rozhodují věřitelé nadpoloviční většinou počítanou podle výše pohledávek. Bohužel tímto způsobem vzniká riziko, že jeden či více věřitelů s většinou pohledávek si zvolí osobu, která bude upřednostňovat jejich zájmy před společnými zájmy věřitelů. Avšak dle mého názoru by se tento problém dal vyřešit pouze tak, že by věřitelé s nadpoloviční většinou pohledávek mohli správce pouze odvolat, nikoli zvolit nového, anebo by mohli správce odvolat i zvolit nového, ale většina by se nepočítala podle výše pohledávek, ale každý věřitel by měl jeden hlas a věřitelé by potom museli rozhodnout nadpoloviční většinou hlasů. Soud musí zvoleného kandidáta ustanovit do funkce správce, jediná výjimka, kdy tak učinit naopak nesmí, je pokud by správce nesplňoval podmínky uvedené v § 21 – 24 insolvenčního zákona. V daném případě je též vyloučeno použití § 54 insolvenčního zákona, který umožňuje soudu zrušit usnesení schůze věřitelů, které odporuje společnému zájmu věřitelů.

Třetím subjektem, který může vybrat osobu správce, je dlužník, a to v případě, pokud předloží reorganizační plán, jehož součástí je i výběr osoby správce a který je následně věřiteli schválen dle § 148 odst. 2 insolvenčního zákona. I v tomto případě soud ustanovuje insolvenčního správce a to v rámci rozhodnutí o povolení reorganizace, ale musí ustanovit správce, na kterém se shodli věřitelé s dlužníkem v reorganizačním plánu. Soud se odchýlí od osoby správce uvedeného v reorganizačním plánu pouze v případě, že by správce nesplňoval podmínky uvedené v § 21 – 24 insolvenčního zákona. Znamená to tedy, že soud ustanovuje správce na návrh dlužníka se souhlasem věřitelů.

3.7 Odvolání insolvenčního správce

Insolvenční správce může být ze své funkce odvolán nebo zproštěn. K odvolání dojde, pokud správce uvede závažný důvod, který nemá původ v porušení povinnosti insolvenčního správce, a soud tento důvod akceptuje. Může se například jednat o zdravotní komplikace či zaneprázdnění. Návrh na odvolání podává sám správce, věřitelský výbor, anebo může být odvolán i bez návrhu. O návrhu odvolání správce rozhoduje soud a to ihned po vyslyšení správce. Odvolaný správce má povinnost spolupracovat se svým nástupcem, informovat ho o své činnosti a předat mu veškeré dokumenty dle § 31 odst. 4 insolvenčního zákona. Odvoláním se správce nemůže zbavit zodpovědnosti za činnosti, které prováděl před svým odvoláním, což vede k větší právní jistotě všech účastníků řízení.⁵⁷

3.8 Zproštění z funkce insolvenčního správce

Zproštění na rozdíl od odvolání je sankcí za nedodržení některé povinnosti. Insolvenční zákon⁵⁸ zná tři situace, kdy může dojít ke zproštění správce. Pokud neplní řádně své povinnosti, nebo pokud při výkonu své funkce nepostupuje s odbornou péčí a v neposlední řadě pokud poruší povinnosti, kterou mu stanovuje soud nebo zákon. Správce může být zproštěn na návrh věřitelského orgánu, dlužníka anebo i bez návrhu tak, stejně jak tomu bylo u odvolání. Soud musí rozhodnout o návrhu co nejdříve z důvodu nezastupitelnosti správce v průběhu řízení, správce má možnost se proti takovému rozhodnutí odvolat. Stejně jako v případě odvolání má správce povinnost spolupracovat se svým nástupcem, informovat ho o své činnosti a předat mu veškeré dokumenty.

Pojem zproštění insolvenčního správce zákon používá ještě jednou v jiném kontextu, a to při ukončení činnosti insolvenčního správce po skončení insolvenčního řízení. V tomto případě je zproštění přirozeným ukončením řízení a nemá žádný sankční charakter jako ve výše uvedeném příkladu, a proto považuji používání stejného pojmu ve dvou různých situacích za nešťastné.

---

⁵⁷ Kotoučová, J. a kol. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 65

⁵⁸ § 32 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

3.9 Činnost insolvenčního správce

Okruh činností insolvenčního správce je vymezen v zákoně a dále ho rozšiřuje soudce v daném řízení. Důležitým mezníkem pro práva a povinnosti správce je zahájení insolvenčního řízení, a proto v následující kapitole rozeberu činnosti správce před a po zahájení insolvenčního řízení.

3.9.1 Činnosti předběžného správce

Před zahájením insolvenčního řízení může insolvenční soud v předběžném řízení ustanovit předběžného správce ještě před zvolením konkrétního insolvenčního správce. Jeho úkolem je zamezit dlužníkovi nakládat s jeho majetkovou podstatou nad rámec omezení, které nastává ex lege zahájením insolvenčního řízení. Soud ustanovuje předběžného správce ještě v případě vyhlášení moratoria na dlužníka, nebo pokud to vyžaduje značný rozsah majetkové podstaty.

Ve většině případů se předběžný správce stává insolvenčním správcem pro dané řízení, ačkoli to není pravidlo. Nicméně předběžný správce je již dostatečně seznámen s daným případem, a proto z hlediska rychlosti i hospodárnosti řízení je lepší, pokud se později stane „řádným“ správcem daného řízení.

3.9.2 Obecné činnosti

Jak jsem již dříve uvedl, důležitým okamžikem je zahájení insolvenčního řízení, které se zahajuje na návrh, který je oprávněn podat dlužník s věřitelem, a řízení je zahájeno dnem, kdy tento návrh došel k věcně příslušnému soudu.⁵⁹ V případě, že insolvenční návrh podává věřitel, musí dle § 105 insolvenčního zákona prokázat, že eviduje vůči dlužníkovi pohledávku po splatnosti, a tuto pohledávku přihlásit, dále navrhovatel musí uvést další věřitele dlužníka a jejich pohledávky, které jsou 30 dní po splatnosti a doložit, že dlužník není schopen tyto závazky splnit.⁶⁰ Návrh musí obsahovat všechny informace, které ukládá zákon za povinné v § 103 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona.

Insolvenční řízení může být také zahájeno na návrh dlužníka, který musí s návrhem předložit seznam majetku s pohledávkami a svými dlužníky, dále

---

⁵⁹ Věcně příslušným soudem jsou krajské soudy a v Praze městský soud

⁶⁰ RICHTER, T. Insolvenční právo, Praha, ASPI, a.s., 1. vydání, s. 197

seznam svých splatných a nesplatných závazků a věřitelů, seznam zaměstnanců, pokud by žádné neměl, tak to musí být výslovně řečeno, a v poslední řadě seznam listin, kterými prokáže svůj úpadek nebo hrozící úpadek.⁶¹ Všechny tyto listiny a seznamy musí být podepsané a obsahovat prohlášení o jejich správnosti a úplnosti. Dlužník může k insolvenčnímu návrhu připojit návrh způsobu řešení vzniklého úpadku. Insolvenční soud musí rozhodnout o zahájení insolvenčního řízení do dvou hodin od doručení insolvenčního návrhu k věcně příslušnému soudu. Poté je povinností insolvenčního správce zjistit skutkový stav dlužníka a zajistit účetnictví a dlužníkovy peněžité a nepeněžité prostředky.

3.9.2.1 Zjišťování a soupis majetkové podstaty

Zjišťování majetkové podstaty je základním úkolem insolvenčního správce a to bez ohledu na to, která forma řešení úpadku bude nakonec využita. Insolvenční správce musí mít na paměti, že i sanační způsoby řešení úpadku mohou být během řízení kdykoli přeměněny na konkurs, a proto musí postupovat tak, aby byly výsledky jeho práce vždy aplikovatelné i pro účely konkursu.

Samotný rozsah majetkové podstaty je vymezen v § 205 insolvenčního zákona a v případě dlužnického návrhu do něj patří majetek, který dlužník vlastnil ke dni zahájení insolvenčního řízení, jakož i majetek, který nabyl v průběhu insolvenčního řízení. Majetkovou podstatu u věřitelského návrhu tvoří majetek, který dlužníkovi patřil k okamžiku, kdy nastaly účinky předběžného opatření, dále majetek, který dlužníkovi patřil k okamžiku, kdy nastaly účinky rozhodnutí o úpadku dlužníka, a majetek, který dlužník nabyl během insolvenčního řízení. Demonstrativní výčet majetku nalezneme v § 206 insolvenčního zákona a mohou jim být například věci movité a nemovité, peněžní prostředky, podnik, akcie a další.

Při zjišťování majetkové podstaty správce vychází ze seznamu majetku, který povinně předkládá dlužník společně s insolvenčním návrhem, nebo na základě rozhodnutí soudu. Úlohou správce je tento seznam prověřit, zda jsou informace pravdivé a zda dlužníkovi nepatří i jiné hodnoty, neuvedené v seznamu, přičemž během této práce se řídí zákonem a pokyny soudu. Insolvenční správce může požadovat součinnost orgánů veřejné správy⁶² a dlužníka.⁶³ Dlužník

---

⁶¹ Dle § 104 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁶² § 43 a 44 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁶³ § 210 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

například musí umožnit přístup na všechna místa, kde se nachází majetek, náležící do majetkové podstaty. Pokud by tak neučinil, může správce podat návrh soudu, aby nařídil prohlídku bytu nebo jiných schránek, kde se nachází majetek dlužníka.

Soupis majetkové podstaty by měl obsahovat veškerý majetek dlužníka, jenž dlužník vlastní nebo se správce domnívá, že ho vlastní.⁶⁴ V případě pochybností je správce povinen do soupisu poznamenat, která osoba uplatňuje k danému majetku vlastnické právo, a tuto osobu písemně vyzvat o zahrnutí majetku do soupisu. Dále má povinnost ji vyzvat k podání žaloby na vyloučení majetku z majetkové podstaty a informovat ji o lhůtě, v níž jde tuto žalobu podat.⁶⁵ Výsledný soupis obsahuje majetek dlužníka uvedený zvlášť po položkách, kde každá položka je označena a oceněna na základě účetnictví či daňové evidence dlužníka. S majetkem uvedeným v soupisu může nakládat jen oprávněná osoba.

3.9.2.2 Uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou

Pohledávkami za majetkovou podstatou se rozumí⁶⁶ náhrady nutných výdajů a odměna likvidátora, předběžného správce a další, ve kterých vystupuje správce přímo jako dlužník, a proto se nepřihlašují u soudu, jako tomu bývá obvykle, ale přímo proti insolvenčnímu správci. Stejně postavení mají též pohledávky postavené na úroveň pohledávek za majetkovou podstatou dle § 169 odst. 1 insolvenčního zákona, mohou to být pracovněprávní nároky, pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví, výživné a další. Správce se z toho důvodu musí rozmyslet, jestli bude schopen pohledávku v průběhu řízení uspokojit. Pokud by ji nemohl uspokojit, nenesl by zodpovědnost pouze v případě, že by dokázal, že nemohl předem vědět, že majetková podstata nebude stačit k uhrazení pohledávky, ke které se zavázal.

Povinností insolvenčního správce je uhradit tyto pohledávky v plné výši a včas. Pokud by tak neučinil, jsou věřitelé oprávněni podat žalobu proti správci. Nejednalo by se však o incidenční spor, nýbrž o spor občanskoprávní, s místně

---

⁶⁴ nejčastěji se jedná o vypůjčené věci

⁶⁵ PACHL, L. Průvodce insolvenčního správce v insolvenčním řízení. Právní fórum, 2008, č. 3, s. 110.

⁶⁶ § 168 odst. 1 a 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

příslušným soudem dle občanského soudního řádu. Pokud by nešlo pohledávku uspokojit z majetkové podstaty, je zde možnost uspokojit ji z majetku správce.⁶⁷

3.9.2.3 Přihlašování a zpracování pohledávek

Věřitelé, kteří mají pohledávky vůči dlužníkovi, mají právo⁶⁸ přihlašovat své pohledávky po zahájení insolvenčního řízení, a to ve stanovené lhůtě, kterou určí soud. K pozdě přihlášeným pohledávkám soud zpravidla nepřihlíží, avšak za určitých významných okolností existují výjimky.⁶⁹

Věřitel při přihlašování pohledávky podává přihlášku a přílohy ve dvou vyhotoveních, jedno pro insolvenční soud a druhý pro insolvenčního správce. Všechny přihlášené pohledávky musí soud zveřejnit v insolvenčním rejstříku. Poté je úkolem insolvenčního správce přezkoumat přihlášky, a to jak po obsahové tak po formální stránce. Zkoumá, jestli přihláška obsahuje označení věřitele a dlužníka, dále skutečnost, například smlouvu či škodu, díky které pohledávka vznikla, a v neposlední řadě kontroluje, zda je řádně vyplněna a na správném formuláři. Přezkum každé pohledávky probíhá samostatně podle přiložených dokladů z účetnictví či daňové nebo z jiné evidence vedené podle zvláštního právního předpisu.⁷⁰

Pokud by pohledávka nebyla bez vad či úplná, vyzve správce věřitele, aby ji do 15 dnů (popřípadě v delší lhůtě) doplnil nebo opravil a zároveň ho poučí, jak oprava či doplnění má vypadat. Pokud by tak neučinil, předložil by správce pohledávku k soudu k rozhodnutí, že se k pohledávce nebude přihlížet.⁷¹

Insolvenční zákon ukládá povinnost každou pohledávku vyčíslit penězi, i kdyby pohledávka byla nepeněžitá, protože hodnota pohledávky je velmi důležitá při hlasování, neboť každá 1 Kč pohledávky odpovídá 1 hlasu.

Domnívá-li se správce, že pohledávka není pravá, není uvedena ve skutečné výši nebo má pochybnosti o pořadí všech přihlášených pohledávek, může pohledávky popřít. Avšak musí postupovat s odbornou péčí a provést nezbytná šetření, která tato tvrzení dokazují. Pomoci mu s tím mohou orgány veřejné správy,

---

⁶⁷ Srov. Kozák, J., Budín P., Dadam, A, Páchl, L. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady ES o úpadkovém řízení*. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2013, s. 259

⁶⁸ § 110 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁶⁹ Viz. usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 15.11.2011, sp. zn. KSBR 26 INS 869/2010

⁷⁰ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů

⁷¹ § 185 odst. 1 a 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

které dle § 43 odst. 1 insolvenčního zákona mají povinnost mu poskytnout součinnost.

Cílem této činnosti je sestavit seznam přihlášených pohledávek na základě zjištění insolvenčního správce. Seznam musí obsahovat identifikaci věřitelů, údaje o vzniku pohledávky, výši a pořadí pohledávek, způsob zajištění a označení vykonatelných pohledávek. Pohledávky, které správce popírá, musejí být takto označeny a specifikovány. Seznam je podkladem pro přezkumné řízení, a proto musí být předán soudu v dostatečné lhůtě a ten jej zveřejní v insolvenčním rejstříku před konáním přezkumného řízení.

3.9.2.4 Přezkumné jednání

Účelem přezkumného řízení je přezkoumat přihlášené pohledávky za účasti insolvenčního správce a dlužníka. Správce může popírat pohledávky už během sestavování seznamu pohledávek, ale tento úkon pro něj není závazný, může změnit svůj názor během přezkumného jednání. Popře-li správce nevykonatelnou pohledávku, má povinnost o tom vyrozumět věřitele, který ve stanovené lhůtě může podat proti insolvenčnímu správci žalobu na určení. Pokud tak neučiní, k pohledávce se nepřihlíží. V opačném případě se pohledávka stane předmětem incidenčního sporu. V případě vykonatelné pohledávky má povinnost podat žalobu na určení.

Výsledkem přezkumného jednání je seznam pohledávek, ve kterém každá pohledávka je buď zjištěna nebo popřena.

3.9.2.5 Incidenční spory

Incidenční spory jsou spory, které vznikají v souvislosti s insolvenčním řízením. Jejich výčet najdeme v § 159 odst. 1 insolvenčního zákona. Jedná se například o spory o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek, spory o vypořádání společného jmění dlužníka a manžela a další. Mezi společné znaky incidenčních sporů řadíme fakt, že účastníky jsou zpravidla účastníci insolvenčního řízení s insolvenčním správcem. Výsledek incidenčního sporu je uplatnitelný pouze v insolvenčním řízení, neboť mimo insolvenční řízení nemá žádný význam.

V neposlední řadě se jedná o skutečnost, že místně a věcně příslušný soud je vždy insolvenční soud, u něhož probíhá insolvenční řízení.⁷²

Insolvenční správce často bývá žalován věřiteli, protože je oprávněn nakládat s majetkovou podstatou dlužníka a jednat svým jménem na účet dlužníka, což často bývá předmětem sporu. Insolvenční soud v incidenčním sporu může rozhodnout formou vyhovujícího nebo zamítavého rozsudku anebo usnesením schválit mír. Správce je oprávněn uzavřít s protistranou smír podle § 99 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, přičemž s tímto smírem musí souhlasit věřitelský výbor.

3.9.2.6 Napadení neplatných a neúčinných právních úkonů

Dalším z úkolů insolvenčního správce je napadání neplatných a neúčinných právních úkonů tak, aby zabránil krácení majetkové podstaty. Pokud by tak neučinil a plnění by bylo poskytnuto na bázi neplatného právního úkonu, jednalo by se o bezdůvodné obohacení, které je obecně definováno v § 2991 a následující NOZ, který stanoví povinnost vydat majetkový prospěch z neplatného právního úkonu. Insolvenční zákon představuje speciální odchylnou úpravu v § 233 odst. 1, který připouští výjimku, kdy insolvenční správce může odmítnout vydání prospěchu, jestliže nedošlo k obohacení majetkové podstaty, nebo je-li požadováno více, než činí toto obohacení.

O neplatnosti právních úkonů rozhoduje insolvenční soud a to buď jako předběžnou otázku nebo v rámci incidenčního sporu. Při rozhodování není soud vázán rozhodnutím jiného soudu či orgánu, kterým byla v průběhu insolvenčního řízení zjištěna neplatnost právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka.⁷³ Naproti tomu soud je vázán rozhodnutím jiného soudu, které nabylo právní moci, nebo orgánu, který určil neplatnost právního úkonu, před zahájením insolvenčního řízení.⁷⁴

Insolvenční správce je jedním ze subjektů, kteří jsou aktivně legitimováni k podání žaloby, není-li však stranou žalovanou. Z dikce § 231 odst. 3 insolvenčního zákona vyplývá, že insolvenční správce v incidenčním sporu vždy

---

⁷² Maršíková, J. Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy ve znění zákonů č. 69/2011 Sb., a č. 73/2011 Sb., Praha: Leges, 2011, s. 252

⁷³ § 231 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁷⁴ § 232 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

musí být stranou žalovanou nebo stranou žalující. Mezi další subjekty, které mohou podat žalobu, patří dlužník, věřitelé a státní zastupitelství.

Pokud by dlužník podnikal právní úkony, kterými by zkracoval nebo naopak zvýhodňoval některé věřitele, jednalo by se o právně neúčinné právní úkony. To znamená, že podobně jako u neplatných právních úkonů by i zde vznikala povinnost vydat získané plnění zpět do majetkové podstaty. Ve většině případů je neúčinnost právního úkonu konstituována pravomocným rozhodnutím soudu.⁷⁵ Avšak u neúčinných právních úkonů, na rozdíl od neplatných právních úkonů, je insolvenční správce jediným subjektem, jenž má právo podat odpůrčí žalobu proti osobám, které mají povinnost vydat do majetkové podstaty dlužníkovu plnění učiněné na základě neúčinného právního úkonu dle § 239 odst. 1 insolvenčního zákona. Správce podává žalobu, uzná-li za vhodné, nebo obligatorně, pokud o tom rozhodne věřitelský výbor. Pokud věřitelský výbor rozhodne o podání žaloby a správce zjistí, že v majetkové podstatě není dostatek prostředků pro krytí nákladů řízení, může správce požádat věřitele o poskytnutí zálohy.⁷⁶ Na podání žaloby má jeden rok ode dne, kdy nastaly účinky rozhodnutí o úpadku, jinak nárok zaniká.⁷⁷

3.9.2.7 Povinnost mlčenlivosti

Povinnost mlčenlivosti je ustanovena v § 45 insolvenčního zákona a vztahuje se pouze na skutečnosti, o kterých stanoví povinnost mlčenlivosti zvláštní předpis, pokud se o nich dozvěděl insolvenční správce při výkonu funkce nebo po jejím skončení. Povinnost mlčenlivosti je podstatně užší než u jiných povolání. Například auditori, kteří podle § 15 zákona č. 93/2009 Sb., zákona o auditorech, jsou povinni zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech, které nejsou veřejné známy. Podobně je tomu u advokátů nebo daňových poradců.

Povinnost se vztahuje na osoby, jež vykonávají činnosti, které má primárně vykonávat insolvenční správce. Mlčenlivosti může být správce zproštěn soudem nebo osobou, v jejímž zájmu správce tuto povinnost má.⁷⁸

---

⁷⁵ Müllerová, L. in Kotoučová, J. a kol. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2010, s 503

⁷⁶ § 239 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁷⁷ § 239 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁷⁸ Dlužník nebo věřitel

3.9.3 Činnosti při jednotlivých způsobech řešení úpadku

3.9.3.1 Činnost insolvenčního správce při konkursu

Konkurs je druhý nejčastější způsob řešení úpadku dlužníka a je tzv. likvidačním řešením úpadku dlužníka. Jeho vyhlášením se velmi mění postavení insolvenčního správce. Dle § 246 insolvenčního zákona okamžikem vyhlášení konkursu přechází veškerá dispoziční práva a povinnosti k majetkové podstatě dlužníka na insolvenčního správce. Insolvenční správce vstupuje do právních vztahů dlužníka, kde fakticky zaujímá jeho místo. To znamená, že zajišťuje provoz dlužníkovy podniku včetně vedení účetnictví a plnění daňových povinností, vystupuje v roli zaměstnavatele ve vztahu k zaměstnancům dlužníka a vykonává práva akcionáře ve vztahu k akciím, které náleží do majetkové podstaty. Dále dle ustanovení § 246 odst. 4 dává souhlas dlužníkovi k odmítnutí daru nebo dědictví. Souhlas správce je naprosto nezbytný, protože pokud by dlužník odmítl přijmout dar nebo dědictví, zabránil by tak k rozšíření majetkové podstaty a tím poškodil věřitele. Z tohoto důvodu je odmítnutí dlužníka bez souhlasu správce právně neplatné.

Mezi úkoly insolvenčního správce po vyhlášení konkursu patří přebrání dlužníkovy agendy, vedení účetnictví (či daňové evidence), vyhotovení mezitímní účetní závěrky ke dni předcházejícímu dni, kdy nastanou účinky prohlášení konkursu a vystupování jménem dlužníka vůči státním orgánům. Dále musí vypracovat a soudu předložit zprávu o hospodářské situaci dlužníka ke dni vyhlášení konkursu, přičemž vychází ze seznamu přihlášených pohledávek, soupisu majetkové podstaty a jiných poznatků, které během své činnosti získal. Ve zprávě porovnává správce majetkovou podstatu se závazky dlužníka a navrhuje, jak by bylo možné využít dlužníkův majetek. Zprávu projedná schůze věřitelů.

Nejdůležitějším úkolem správce během konkursu je zpeněžení majetku dlužníka, protože pouze penězi mohou být zaplaceny pohledávky věřitelů. Ke zpeněžení majetkové podstaty dlužníka se přistoupí až poté, co rozhodnutí o prohlášení konkursu nabude právní moci a po první schůzi věřitelů, pokud se tedy nejedná o věci, které jsou bezprostředně ohroženy zkázou, či u kterých soud nepovolí výjimku.⁷⁹ Zpeněžení majetkové podstaty může být formou veřejné

---

⁷⁹ § 283 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

dražby, prodeje movitých a nemovitých věcí⁸⁰ a prodejem mimo dražbu. O konkrétním způsobu zpeněžení rozhoduje insolvenční správce se souhlasem věřitelského výboru.

Domluví-li se na veřejné dražbě, podá insolvenční správce návrh na provedení dražby a poté uzavře s dražebníkem smlouvu o vykonání dražby. Tato smlouva nabude účinnosti po schválení věřitelským výborem. Výhodou dražby je, že je z výše uvedených způsobů nejtransparentnější a lze se tím vyhnout případné stížnosti věřitelů na nízký výtěžek z prodeje. Další možností je soudní dražba, která je oproti veřejné dražbě zdlouhavější a méně efektivní. A poslední a nejpoužívanější možností je prodej mimo dražbu. Prodej realizuje insolvenční správce poté, co dostane povolení od insolvenčního soudu a věřitelského výboru.

Zajištění věřitelé sami rozhodují o tom, jakým způsobem bude zpeněžen dlužníkův majetek, a dávají pokyny, kterými je insolvenční správce vázán. Avšak § 293 insolvenčního zákona stanoví možnost správce tyto pokyny odmítnout, pokud se domnívá, že předmět zajištění lze zpeněžit výhodněji. V takovém to případě ale musí požádat soud o přezkoumání pokynů. Pokud by správce nerespektoval pokyny zajištěných věřitelů, mohl by dostat pořádkovou pokutu anebo by mohl být zproštěn funkce. Jinak je tomu u předmětů, které jsou zajištěny, kde není potřeba souhlasu věřitelského výboru, protože zajištění se vztahuje pouze k pohledávce konkrétního věřitele.

Dalším právem insolvenčního správce je podat návrh insolvenčnímu soudu na ukončení provozu podniku.⁸¹ Správce není povinen udávat důvod návrhu. Podmínkou vydání rozhodnutí je souhlas věřitelského výboru. Přistoupit k ukončení provozu podniku je pro správce výhodné, neboť řízení podniku je velmi rizikové a náročné. Stávající právní úprava nevyžaduje po správcích vzdělání ekonomického směru ani praktické zkušenosti s vedením podniku, což otevírá prostor k tvoření chyb, které mohou vyústit v odpovědnost za rozsáhlé škody. V podstatě dnešní právní úprava demotivuje správce, aby se snažili o kvalitní řízení podniku.

---

⁸⁰ Dle občanského soudního řádu o výkonu rozhodnutí

⁸¹ § 261 odst. 2 písm. B) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

Prohlášením konkursu má také za následek přerušení všech soudních, správních a jiných řízení o právech a povinnostech, týkajících se majetkové podstaty. V řízeních, kde dlužník vystupuje jako žalobce, respektive navrhovatel, a v řízeních, kde dlužník uplatňuje své pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty, může insolvenční správce pokračovat místo dlužníka. Správce je jedinou osobou oprávněnou k vymáhání nároků dlužníka a je povinen vymáhat dlužníkovy pohledávky ve prospěch majetkové podstaty, respektive v zájmu věřitelů.

Během konkursního řízení informuje správce soud o průběhu zpeněžování majetkové podstaty a nakládání s těmito prostředky. Další jeho povinností je navrhnout soudu částečný rozvrh dle § 310 odstav. 2 insolvenčního zákona, který musí odsouhlasit věřitelský výbor.

Jakmile dojde k prodeji veškerého majetku dlužníka (výjimkou je majetek, o kterém správce neví nebo majetek, který považuje správce za nezpeněžitelný), předloží správce konečnou zprávu soudu. V tomto dokumentu informuje soud o své činnosti a finančních výsledcích. Převážně jde o výši nákladů vynaložených v souvislosti se správou majetkové podstaty, údaje o pohledávkách, zda již byly uspokojeny, a o přehled jednání a právních úkonů, významných pro průběh řízení. S konečnou zprávou předkládá správce vyúčtování své odměny a náhrady hotových výdajů. Podílelo-li se na řízení více správců, každý z nich podává vyúčtování samostatně. Konečnou zprávu přezkoumá soud, v případě nejasností dá možnost insolvenčnímu správci, aby se k ní vyjádřil. Odstraní chyby a nejasnosti a výsledkem by mělo být rozhodnutí o schválení konečné zprávy. Poté ji zveřejní v insolvenčním rejstříku a na úřední desce.

Jakmile rozhodnutí nabude právní moci, vzniká správci nová povinnost – předložit návrh rozvrhového usnesení. Zde správce stanoví konkrétní částky na jednotlivé přihlášené pohledávky. Soud návrh přezkoumá a poté vydá rozvrhové usnesení, které určí částky jednotlivým věřitelům a insolvenčnímu správci lhůtu k jeho splnění.⁸² Správce je pověřen vyplácením peněz věřitelům, nejčastěji

---

⁸² § 306 odstav. 2 a § 307 odstav. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

bankovním převodem, což je upraveno v § 307 odst. 3 insolvenčního zákona. Posléze podá soudu zprávu a ten následně zruší konkurs.

Zrušením konkursu pozbude správce veškerá dispoziční práva k majetku dlužníka a ty přejdou zpět na dlužníka, avšak činnost insolvenčního správce nekončí, dokud nesplní povinnosti stanovené zákonem, v § 313 odst. 2 insolvenčního zákona, zejména uzavřít a předat účetnictví a zbývající majetek dlužníkovi. Jakmile se tak stane, insolvenční soud zproští správce jeho funkce.

3.9.3.2 Činnost insolvenčního správce při reorganizaci

Reorganizace je relativně nový institut a označujeme sanační způsob řešení úpadku dlužníka. Během reorganizace nedochází ke zpeněžení majetkové podstaty, ale k uspokojení pohledávek při zachování provozu podniku, avšak musí být přijatá určitá opatření, aby došlo k ozdravení jeho hospodaření. Podmínkou tedy je, že dlužník má podnik, který je ekonomicky rentabilní. Zákon povoluje reorganizaci pouze podnikům, které dosahují minimálně 50 mil. Kč ročního čistého obrátu nebo zaměstnávají alespoň 50 lidí.⁸³ Než soud rozhodne o reorganizaci, musí nejprve zvážit různé faktory jako je například pozice podniku na trhu, kvalita managementu a další.

Na rozdíl od konkursu, insolvenční správce nemá dispoziční práva k podniku, pouze dohlíží a kontroluje hospodaření dlužníka. Dispoziční práva k podniku by mohl dostat jen za určitých okolností, například pokud by vznikly pochybnosti o poctivosti podnikání, odborné způsobilosti dlužníka nebo i z jiných důvodů, je-li to v zájmu věřitelů.⁸⁴ V takovém případě by oprávnění nakládat s majetkem mohla být částečně nebo zcela omezena insolvenčním soudem na návrh insolvenčního správce nebo věřitelského výboru.

Po vydání rozhodnutí o reorganizaci se pozastavuje činnost valné hromady u s.r.o. a a.s., respektive členské schůze u družstva. Působnost nejvyššího orgánu společnosti přechází na insolvenčního správce a to do doby, než nabude účinnosti reorganizační plán.

Úkolem insolvenčního správce je dohlížet na sestavování seznamu věřitelů dlužníkem a informovat soud a věřitelský výbor o průběhu reorganizace. Jedná se

---

⁸³ § 316 odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁸⁴ § 332 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

tedy o povinnosti informační a kontrolní. Dlužník má povinnost informovat správce o svých krocích a plnění reorganizačního plánu. Pokud se dlužníkovi podaří splnit reorganizační plán, soud rozhodne o ukončení reorganizace a výši odměny insolvenčního správce.

3.9.3.3 Činnost insolvenčního správce při oddlužení

Oddlužení je dalším sanačním způsobem řešení úpadku dlužníka. Na rozdíl od reorganizace, která je určena pro podnikatele, návrh na oddlužení může podat pouze osoba, která není podnikatelem. Zpravidla jde fyzické osoby, ale mohou to být i nepodnikající osoby právnické. Oddlužení spočívá v sjednocení dluhů a v úplném uspokojení zajištěných věřitelů, v částečném uspokojení nezajištěných věřitelů a odpuštění zbývajících částí dluhů. Během oddlužení dlužník není omezen na dispozičních právech ke svému majetku jako celku, ale pouze k vymezenému majetku, který slouží k zajištění pohledávek zajištěných věřitelů nebo majetku, určeného k prodeji při realizaci oddlužení prodejem majetku.

Oddlužení probíhá dvěma způsoby. Buď dlužník zpeněží svůj majetek, nebo plní pomocí splátkového kalendáře. O volbě způsobu rozhodují nezajištění věřitelé. Při zpeněžení majetkové podstaty postupuje insolvenční správce podobným způsobem jako u konkursu. V případě splátkového kalendáře dlužník pomocí měsíčních splátek splácí pohledávky věřitelů po dobu 5 let. Doba splácení je pevně stanovena a zkrátit lze pouze v případě, když by dlužník uspokojil věřitele v plném rozsahu dříve. Správce v průběhu řízení provádí dohled nad činností dlužníka a informuje soud a věřitelský výbor o výsledcích plnění.

Dlužník má každých šest měsíců povinnost správci předložit přehled o svých příjmech za posledních šest měsíců. Jedním ze způsobů, jak správce může zkontrolovat, zda přehled odpovídá realitě je ten, že vyzve dlužníka, aby mu po dobu oddlužení předložil daňové přiznání. Dále insolvenční správce může udělit souhlas k odmítnutí daru, dědictví nebo přijetí dohody o vypořádání, kde by dlužník souhlasil s nižším podílem, než činí jeho dědický podíl. Pokud by správce souhlas neudělil, výše uvedené právní úkony by nebyly platné.

3.9.3.4 Činnost insolvenčního správce při úpadku finančních institucí

Úpadek finančních institucí je velmi specifický, společným znakem často bývá, že finanční instituce působí ve více státech na území EU, a proto je potřeba

harmonizovat způsob řešení jejich úpadku na evropské úrovni. Z tohoto důvodu byla do insolvenčního zákona přijata směrnice 2001/24 ES. Právě díky tomuto přeshraničnímu charakteru úpadku jsou také kladeny větší nároky na insolvenční správce. Úpadek finančních institucí jsou oprávněni vykonávat pouze insolvenční správci, kteří složili zvláštní zkoušku insolvenčního správce. Finanční institucí pro účely insolvenčního zákona se rozumí banky, spořitelní a úvěrová družstva, instituce elektronických peněz, pojišťovny a zajišťovny a některé další osoby, např. osoby oprávněné vydávat elektronické peníze podle zvláštního předpisu.⁸⁵

Jelikož finanční instituce mohou působit ve více státech EU, tím pádem i insolvenční správce je oprávněn vykonávat svou činnost v jiných státech EU, avšak vždy se musí řídit právním řádem daného státu. Obdobně to platí pro zahraniční správce, kteří vykonávají svoji činnost na území České republiky. Insolvenční správce může jmenovat osoby, které mu budou nápomocny, anebo zástupce na těchto územích.

Při úpadku finančních institucí vznikají insolvenčnímu správci některé zvláštní povinnosti. Například zveřejnit podstatné části rozhodnutí o úpadku a o prohlášení do konkursu v úředním věstníku EU a alespoň ve dvou celostátních denících v každém státě, na jehož území dlužník vykonával svoji podnikatelskou činnost.⁸⁶ Dále nejméně jednou za rok zveřejnit pro věřitele a pro veřejnost zprávu o postupu insolvenčního řízení⁸⁷ a další informací povinnosti.

Jak již bylo řečeno, úpadek finančních institucí má řadu specifik, je relativně málo častý a možná i díky tomu patří pro insolvenční správce mezi nejnáročnější.

3.9.4 Odměna

Insolvenční správce je podnikatelem⁸⁸, který vykonává svoji činnost soustavně a za účelem zisku. Existují dvě formy, jak může podnikat a to buď jako fyzická osoba podnikatel, nebo jako společník veřejné obchodní společnosti, avšak v obou případech je jeho zisk zdaňován dle § 7 zákona o dani z příjmu.

---

⁸⁵ Kotoučová, J. a kol. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 858

⁸⁶ § 370 odst. 2 a 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁸⁷ § 371 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

⁸⁸ Z pohledu daně z příjmu

Za vykonanou činnost mu náleží odměna a náhrada hotových výdajů,⁸⁹ které jsou upraveny velmi obecně v § 38 a 39 insolvenčního zákona. Zákon stanoví, že odměna v případě konkursu se odvíjí od částky, která byla rozdělena mezi věřitele, což má motivovat insolvenčního správce, aby co nejefektivněji zpeněžil dlužníkův majetek a mezi věřitele rozdělil co nejvíce peněz. Výhodou tedy je, že insolvenční správce nedostává fixní odměnu, ale je motivován k tomu, aby pracoval co nejefektivněji, může však nastat situace, kdy je dlužníkův majetek minimální a tím i možnost uspokojení věřitelů a insolvenční správce by tak mohl ztratit zájem o daný případ. Tyto případy však řeší Vyhláška o odměně insolvenčního správce, která stanoví způsoby oceňování při různých způsobech řešení úpadku.

Výdaje za činnost insolvenčního správce mohou tedy být uspokojeny z majetkové podstaty a pokud majetková podstata nestačí, tak pomocí záloh na náklady insolvenčního řízení. Tyto zálohy mohou být uhrazeny pouze na základě rozhodnutí věřitelského výboru a se souhlasem insolvenčního soudu dle ustanovení § 39 odst. 1 insolvenčního zákona. Pokud by výdaje nešly uhradit pomocí výše zmíněných zdrojů, je zde ještě poslední možnost, a to, že výdaje uhradí stát do výše 50 000 Kč dle § 8 vyhlášky o odměně insolvenčního správce.

3.9.4.1 Odměna insolvenčního správce při konkursu

Odměna insolvenčního správce při řešení úpadku dlužníka konkursem se vypočítává ze dvou složek dle § 1 vyhlášky o odměně insolvenčního správce. První složkou je odměna za zpeněžení majetku připadající na zajištěné věřitele, druhou je odměna za zpeněžení majetku k rozdělení na nezajištěné věřitele. Obě tyto odměny se odvíjejí od konkrétní výše zpeněženého majetku, který se dělí na pásma, pro které je určena odměna jednotlivě. V prvním pásmu je vždy odměna určená procentuální sazbou, v dalších pásmech je dán základ plus odměna určená procentuální sazbou, která s rostoucím základem klesá.

Nejnižší možná odměna insolvenčního správce při konkursu je alespoň 45 000 Kč dle § 1 odst. 5 vyhlášky o odměně insolvenčního správce.

3.9.4.2 Odměna insolvenčního správce při reorganizaci

Na rozdíl od konkursu při reorganizaci nedochází ke zpeněžování majetku dlužníka, a proto je zde používán zcela jiný systém odměňování. Správci náleží

---

⁸⁹ § 38 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

fixní odměna za každý započatý měsíc po rozhodnutí o reorganizaci a její výše se stanoví v závislosti na výši dvanáctinásobku průměrného měsíčního čistého obratu dlužníka za poslední účetní období předcházejícího insolvenčnímu návrhu.⁹⁰ Vyhláška stanoví šest pásem podle velikosti obratu, a čím je obrat vyšší, tím náleží správci vyšší odměna. Při obratu do 100 mil. Kč náleží správci odměna 33 000 Kč a při obratu vyšším jak 1 miliarda Kč správce obdrží 415 000 Kč za každý měsíc.

3.9.4.3 Odměna insolvenčního správce při oddlužení

Odměna insolvenčního správce při oddlužení záleží na formě oddlužení, neboť zákon zná tři různé formy oddlužení a výpočet odměny záleží na formě, pro kterou se rozhodnou nezajištění věřitelé.

První formou oddlužení je zpeněžení majetku dlužníka. V takovém případě se odměna správce vypočte úplně stejně jako v případě konkursu.⁹¹ I zde platí, že nejnižší možná odměna správce činí 45 000 Kč. Druhou možností je oddlužení pomocí splátkového kalendáře, kdy výše odměny je 750 Kč, v případě společného návrhu manželů 1125 Kč za každý započatý měsíc od rozhodnutí o povolení oddlužení do skončení plnění splátkového kalendáře.⁹² Poslední možností je kombinace plnění splátkového kalendáře a současně prodej dlužníkovu majetku. Výsledná odměna u této formy se vypočítá součtem dvou složek a to 750 Kč za každý měsíc, tak jak tomu bylo u oddlužení pomocí splátkového kalendáře, a dále odměny za zpeněžení majetku pro zajištěné věřitele dle § 1 odst. 2 vyhlášky o odměně insolvenčního správce.

Správci dále náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 150 Kč za každý započatý měsíc, kdy vykonával svoji činnost.

3.9.5 Náhrada hotových výdajů

Výši náhrady hotových výdajů nalezneme v ustanovení § 7 a následujících vyhlášky o odměně insolvenčního správce, která dělí výdaje do několika kategorií. První kategorií jsou cestovní náklady, které jsou upraveny zákoníkem práce.⁹³ Další jsou výdaje na poštovné, telekomunikační poplatky, náklady na odpisy, kopie,

---

⁹⁰ § 2 vyhlášky o odměně insolvenčního správce

⁹¹ § 3 písm. a) vyhlášky o odměně insolvenčního správce

⁹² § 3 písm. b) vyhlášky o odměně insolvenčního správce

⁹³ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

opisy a další, které se hradí v prokázané výši, maximálně však do 5% odměny správce. Ostatní hotové výdaje se hradí v prokázané výši.⁹⁴

Vyúčtování odměny a hotových výdajů zpracovává insolvenční správce sám a předkládá v rámci konečné zprávy nebo ve zprávě o jeho činnosti dle ustanovení § 38 odstav. 3 insolvenčního zákona. Výše odměny může být soudem snížena po projednání s věřitelským výborem, pokud správce nevykonával svoji činnost řádně, nebo naopak zvýšena, pokud vykonával svoji funkci s mimořádným úsilím.⁹⁵ Soud zkoumá správnost vyúčtování a výši hotových výdajů z úřední povinnosti.

Odměny a náhrady hotových výdajů jsou velmi často skloňovaným tématem, neboť správci tvrdí, že nejsou dostatečně vysoké a nepokryjí jejich náklady, vzniklé během výkonu funkce, což je nutí, aby tuto funkci vykonávali pouze jako doplňkovou k jiné pracovní činnosti, což může mít negativní vliv na kvalitu jejich práce.

---

⁹⁴ § 7 odstav. 3 vyhlášky o odměně insolvenčního správce

⁹⁵ § 38 odstav. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

4 Dozor nad činností insolvenčního správce

V této kapitole bych rád objasnil, kdo dozírá nad činností insolvenčního správce v různých fázích řízení a jakým způsobem může být správce postihován, pokud neplní svoji funkci řádně a včas. Nejprve začneme tím, kdo má pravomoc dozírat.

4.1 Subjekty dohledu

Mezi hlavní subjekty, kteří dohlížejí na činnost správců, je Ministerstvo spravedlnosti, insolvenční soud a věřitelský výbor.

4.1.1 Ministerstvo spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti působí jako ústřední správní a dohledový orgán v oblasti insolvencí, svoji činnost vykonává v oblasti dohledové a analyticko-legislativní.

4.1.1.1 Dohledová oblast

Dohledová oblast se štěpí na 3 podoblasti:

a) dohled nad zvláštními insolvenčními správci

Insolvenční správce se zvláštním povolením musí splňovat podmínky pro výkon citlivé činnosti podle zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.⁹⁶ Zavedení této podmínky přinesla novela zákona o insolvenčních správcích, která nabyla účinnosti 1. 8. 2013 a podle správců musí splňovat tyto podmínky po konci přechodného období, tedy k 1. 8. 2014. Ihned poté ministerstvo spravedlnosti provedlo kontrolu, zda všichni insolvenční správci se zvláštním povolením mohou doložit ověřenou kopii dokladu o bezpečnostní způsobilosti. V případě, že ne, ministerstvo ihned zahájilo správní řízení o zrušení povolení z úřední povinnosti. Výsledkem bylo odejmutí zvláštního povolení 4 insolvenčním správcům.⁹⁷

Dále Ministerstvo spravedlnosti zruší povolení osobě, která složila zkoušku insolvenčního správce před nabytím účinnosti zákona č. 185/2013 Sb., uplynulo-li od složení zkoušky více jak 5 let. V takovém případě ministerstvo zahájí řízení o zrušení zvláštního povolení ex offio.

---

⁹⁶ § 6 odst. 2 písm. c) zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

⁹⁷ *Činnost Ministerstva spravedlnosti v oblasti insolvencí* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: http://ipodpora.odbory.info/soubory/dms/wysiwyg_uploads/8d54be2bf6fe27de/uploads/Cinnost-Ministerstva-spravedlnosti-v-oblasti-insolvenci.pdf

b) dohled nad insolvenčními správci

Ministerstvo spravedlnosti zruší insolvenčnímu správci povolení vykonávat činnost, pokud mu byla opakovaně uložena sankce Ministerstvem spravedlnosti v rámci dohledu nad provozovny, nebo soudem v rámci insolvenčního řízení dle § 13 odstav. 2 zákona o insolvenčních správcích. Z tohoto důvodu insolvenční oddělení spolupracovalo s insolvenčními soudy, Vysokou školou ekonomickou a odborem dohledu Ministerstva spravedlnosti, a analyzovalo situaci ohledně ukládání sankcí soudy. Soud má v případě pochybení správce dvě možnosti. Za prvé mu může udělit pořádkovou pokutu dle § 81 odstav. 2 insolvenčního zákona, nebo ho zprostit funkce dle § 32 odstav. 1 insolvenčního zákona.

V rámci analýzy bylo vyhodnoceno více jak 2800 soudem uložených sankcí v rámci insolvenčních řízení a výsledkem bylo zahájení několika správních řízení o zrušení povolení vykonávat činnosti insolvenčního správce.

c) dohled nad provozovny insolvenčních správců

Povinností insolvenčního správce, respektive zvláštního insolvenčního správce, je zaregistrovat a řádně označit svoje provozovny. Historicky byl počet provozoven velmi vysoký, neboť správce s více provozovny má vyšší šance na přidělení více případů, než správce s menším počtem provozoven. Proto se stává, že se správci záměrně snaží mít co nejvíce provozoven. Často se jedná o fiktivní provozovny ve veřejně nepřístupných objektech, v restauracích, v hernách a v domech, jejíž obyvatelé ani nevědí o registraci provozovny na dané adrese. Ministerstvo spravedlnosti provádí rozsáhlé kontroly provozoven. Kontrola musí být prováděna za účasti minimálně dvou osob v souladu s kontrolním řádem a je zaměřena na označení a přístupnost provozovny veřejností.

Dojde-li k závažnému pochybení zákonných povinností, Ministerstvo spravedlnosti zahájí správní řízení o správním deliktu. Důsledkem opakovaného páchaní správních deliktů může být zrušení povolení vykonávat činnosti insolvenčního správce, respektive zvláštního insolvenčního správce.

Dne 1. 8. 2015 nabyla účinnosti novela Vyhlášky o provozovných insolvenčních správčů⁹⁸, která zpřísnila podmínky na provozovny správčů a zavedla teritoriální příslušnost insolvenčních správčů. Nově insolvenční správce musí být fyzicky přítomen na každé provozovně alespoň jeden den v týdnu po dobu šesti hodin a tím pádem každý insolvenční správce může provozovat maximálně 4 provozovny a 1 sídlo. Doposud nebylo žádné omezení. Výsledkem je, že se počet provozoven z původních 3616 k 31. 3. 2015 snížil na 1186 provozoven k 11. 9. 2015, a novela tedy přinesla žádaný účinek.

Obrat nastal o několik měsíců později, když 9. února 2016 vydal Ústavní soud nálezn⁹⁹, ve kterém zrušil část věty „svou nepřetržitou fyzickou přítomností“ v § 3 odstav. 2 Vyhlášky o provozovných insolvenčních správčů.¹⁰⁰ Tím fakticky zaniklo omezení provozovat maximálně 4 provozovny a 1 sídlo. O tom, kolik provozoven nakonec může jeden insolvenční správce provozovat a zda insolvenční správci nepodají hromadnou žalobu o náhradu škody, které jim vznikly během šesti měsíců, než byl vyhlášen nálezn Ústavního soudu, můžeme v tuto chvíli jen spekulovat.

4.1.1.2 Analyticko-legislativní oblast

V této oblasti Ministerstvo připravuje analytické a legislativní materiály, které mají pomoci s bojem proti nekalým praktikám insolvenčních správčů a sledují nekalá insolvenční řízení.

a) Analytická činnost

Velkou pomoc poskytuje Vysoká škola ekonomická, která v rámci analytické činnosti ve spolupráci s insolvenčním oddělením Ministerstva spravedlnosti pomáhá s monitorováním podezřelých konkursů, sleduje jejich vývoj a vyhodnocuje výsledky. V roce 2015 proběhla rozsáhlá analýza více jak 50 podezřelých insolvenčních řízení, jejímž výsledkem bude pravidelné, stále se opakující schéma sledu událostí, které nastávají během podezřelého insolvenčního řízení. Účelem je zavést systém, kde se informace v reálném čase zapisují do insolvenčního rejstříku, kde k nim má mimo jiné přístup insolvenční oddělení Ministerstva spravedlnosti, které je vyhodnotí (použije i výše uvedené schéma) a dojde-li k závěru, že během

---

⁹⁸ Vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně

⁹⁹ Rozhodnutí Ústavního soudu Pl. ÚS 17/15

¹⁰⁰ Vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně

řízení byly použity nekalé praktiky, předá případ bezpečnostně právnímu oddělení Ministerstva vnitra. Problémem dnešního systému je, že se orgány činné v trestním řízení dozví o nekalých praktikách v insolvenčním řízení s odstupem času a tyto informace ještě často bývají nekvalitní. Z tohoto důvodu se právě navrhuje spolupráce s bezpečnostně právním oddělení Ministerstva vnitra, které by vstoupilo jako mezičlánek mezi insolvenčním oddělením Ministerstva spravedlnosti a orgány činné v trestním řízení. Výsledkem by mělo být předávání kvalifikovaných informací v reálném čase, což by umožnilo sledovat vývoj podezřelého insolvenčního řízení a operativně provádět příslušná opatření, nikoli jen konstatovat chybný postup s odstupem několika let zpátky.

Nekalé praktiky spočívají v jednání, které skoro vždy vede k poškození věřitelů, respektive části z nich, nebo k poškození dlužníka a jeho majetkové podstaty. Analýza Ministerstva spravedlnosti ukázala, že nekalé praktiky se dají rozdělit do 4 základních skupin s tím, že občas dochází i k jejich kombinaci. Jedná se o tyto¹⁰¹:

- a) snaha dlužníka znemožnit plnění jeho závazků vůči věřiteli
- b) dlužníkem uměle vyvolané průtahy insolvenčního řízení za účelem zmenšení majetkové podstaty (zcizení majetku, zmenšení majetkové podstaty formou veřejné obchodní soutěže, vyvedení know-how atd.)
- c) snaha věřitele ovládnout insolvenční řízení prostřednictvím fiktivních, popřípadě uměle vytvořených pohledávek
- d) předbalené reorganizace

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti

Snaha dlužníka znemožnit plnění jeho závazků vůči věřiteli

Do této kategorie spadá naprostá většina insolvenčních řízení. Modelovým případem je situace, kdy dlužník podepíše obchodní nebo úvěrovou smlouvu. Plnění smlouvy použije pro svůj podnikatelský záměr, který nevyjde podle jeho

---

¹⁰¹ Zpráva o postupu v oblasti novelizace insolvenčního práva [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwif9aW7-vKAhXD2CwKHc8ZD_AQFggxMAM&url=http%3A%2F%2Fipodpora.odbory.info%2Fsubory%2Fdms%2Fwysiwyg_uploads%2F157b73946920bc9d%2Fuploads%2FZprava_o_postupu_v_oblasti_novel.doc&usg=AFQjCNGkKco41hU55-amLgfvQs4aBfJE2g&sig2=7lxVBub8iXIHsSYL7Wclaw

představ a dlužník se dostane do situace, kdy není schopen řádně a včas plnit své závazky. Vyústěním dané situace bývají dodatky ke smlouvám, které jeho platební neschopnost mohou ještě prohloubit, a dlužník přestane zcela plnit. Věřitelé potom nemají jinou možnost než uplatnit svoje zástavní práva, což dlužník rozporuje jako neoprávněný úkon. Problém od začátku ale spočívá v původním závazkovém vztahu, neboť z celého vývoje je zcela jasné, že není možné napadat jednání věřitelů jako bezdůvodné obohacení na úkor dlužníka.

Dlužníkem uměle vyvolané průtahy

V této skupině dlužníci už nepopírají své závazky, jak tomu bylo v předešlém případě, ale uznávají je a snaží se o prodloužení průběhu insolvenčního řízení. K tomu používají tzv. dlužnické návrhy na reorganizace jako odpovědi na věřitelské insolvenční návrhy. Reorganizace je bohužel lehce zneužitelným institutem, což potvrzuje praxe, a proto je potřeba dbát „pocitivého záměru“, jak ustanovuje § 326 odst. 2 insolvenčního zákona.

Záměrem dlužníka je takovouto reorganizací provést změny v majetkové podstatě (převážně přesun hmotných a nehmotných aktiv) a tím zamezit nebo omezit plnění věřitelům. Druhý způsob spočívá v odvolání dlužníka proti rozhodnutí insolvenčního soudu. Problém však vzniká v tom, že je velmi těžké určit, kdy se dlužník odvolává po právu a kdy se jen snaží o průtahy v řízení.

Snaha věřitelů o ovládnutí insolvenčního řízení

Pravděpodobně nejběžnější nekalou praktikou využívanou během insolvenčního řízení je přihlašování „fiktivních pohledávek“ za účelem obohacení se na úkor ostatních věřitelů. Bohužel tomuto jednání nelze zcela zabránit, avšak dá se eliminovat. Je vhodné, aby insolvenční správce byl náležitě obezřetný při přezkumu pohledávek, zvláště pak pokud je pohledávka z tzv. off-shore destinacích, jelikož praxe ukazuje, že tyto pohledávky bývají často fiktivní.

Efektivní zbraní pro boj s fiktivními pohledávkami by mohla přinést novela zákona. Ta navrhuje novou povinnost dlužníka doložit původ pohledávky, a pokud by se tak nestalo, byl by dlužník omezen na svých hlasovacích právech spojených s pohledávkou.

Předbalené reorganizace

Předbalené reorganizace dávají možnost ovlivňování struktury a výše majetkové podstaty, a proto je potřeba sledovat jejich poctivý záměr. Nevýhodou platné právní úpravy je, že neumožňuje přeměnu reorganizace na konkursní řízení v případech, kdy není dodržen poctivý záměr. Tato skutečnost má být napravena v novele insolvenčního zákona.

b) Legislativní činnost

Nejvíce mediálně skloňovanou právní úpravu insolvenčních správců byla novela vyhlášky č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označení sídla a provozovny a o činnostech, které je povinen insolvenční správce zajišťovat v provozovně. Tato vyhláška nabyla účinnosti k 1. 8. 2015. Důvodem pro novelizaci bylo velké množství pochybení správců ohledně provozoven, které zjistilo Ministerstvo v rámci své dohledové činnosti. Novela omezuje počet provozoven správce a klade vyšší nároky na odbornou péči a svědomitý výkon správce. Ustanovení, které zakládá fyzickou přítomnost správce v provozovně a tím omezuje počet provozoven, bylo 16. února 2016 zrušeno nálezem Ústavního soudu, jak již bylo řečeno.¹⁰²

Další velkou změnou, kterou připravuje Ministerstvo spravedlnosti, je novela insolvenčního zákona a zákona o insolvenčních správcích, kterou připravila expertní pracovní skupina v legislativní sekci. Předpokládána účinnost návrhu je stanovena na 1. 7. 2016. Novela má reagovat na nejdůležitější nedostatky v insolvenčním řízení. Níže uvádím nejčastější problémy a návrh legislativních změn, které mají tyto neduhy vyřešit. Mezi tyto nedostatky patří:

a) Masivní zřizování fiktivních nebo nefungujících provozoven¹⁰³

Novela počítá s přidělováním insolvenčních věcí podle okamžiku zápisu sídla správce do seznamu, respektive zápisu provozovny. Tato informace by byla zapsaná v seznamu jako „zvlášť označený údaj,“ který by šel změnit pouze jedenkrát za kalendářní rok.

---

¹⁰² V kapitole 4.1.1.1. bod c)

¹⁰³ Tento problém byl již vysvětlen v kapitole 4.1.1.1. písmeno c)

b) Dohled Ministerstva spravedlnosti nad činností insolvenčního správce a sankce

Novela navrhuje, aby Ministerstvo spravedlnosti (vedle soudů) přezkoumávalo zákonnost postupu správce, plynulost insolvenčního řízení a zda správce během řízení postupuje s odbornou péčí. V žádném případě však (na rozdíl od soudů) nebude zasahovat do probíhajícího insolvenčního řízení, neboť takové jednání by nerespektovalo ústavou garantovanou dělbu moci. Pokud by ministerstvo došlo k názoru, že správce porušil své povinnosti, mělo by pravomoc podat kárnou žalobu (v případě porušení povinností v rámci konkrétního insolvenčního řízení), nebo zahájit řízení o správním deliktu (v případě porušení povinností mimo konkrétní insolvenční řízení).

c) Nedostatečná transparentnost insolvenčních řízení

Dalším nedostatkem je kvalita poskytovaných informací obsažených v insolvenčním rejstříku. Dnešní právní úprava povoluje, aby správci podávali seznam přihlášených pohledávek, soupis majetkové podstaty, konečnou zprávu a zprávu o plnění reorganizačního plánu v jakékoli zákonem povolené podobě. Výsledkem je nesourodá databáze dat (insolvenční rejstřík), obsahující velké množství zmatečných a přebytečných dat, které společně s přetížeností soudního aparátu způsobují, že některým důležitým informacím není věnována dostatečná pozornost. Novela přichází s novým řešením v podobě sběru dat a jejich podrobné analýzy, která má rozkrýt nekalé praktiky, a s novými elektronickými formuláři s předepsanými náležitostmi dle vyhlášky, které budou transparentnější. Data z formulářů budou vyhodnocována online Ministerstvem spravedlnosti, což umožní reagovat na nestandardní postupy ihned během insolvenčního řízení, nikoli až po něm. A v neposlední řadě, část pravomocí související s vybranými úkony při řešení úpadku dlužníka oddlužením, přejdou ze soudů na insolvenční správce, což má pomoci ke zkrácení průměrné doby insolvenčního řízení.

d) Nemožnost regulovat a postihovat komerční subjekty, které zpracovávají insolvenční návrhy a návrhy na oddlužení

Dalším aspektem, který má upravovat novela, je práce tzv. „oddlužovacích společností“, které za úplatu zpracovávají dlužníkům

návrhy na oddlužení. Tyto společnosti momentálně nejsou regulovány a kvalita jejich služeb velmi kolísá. Často se stává, že návrh na oddlužení je velmi špatně zpracován, což poškozuje dlužníka. Za tyto nekvalitní služby jsou účtovány horentní sumy v řádech 5 000 – 50 000 Kč, což nutí dlužníka, aby si vzal úvěr na splacení těchto služeb, čímž se prohlubuje dlužníková špatná finanční situace. Novela plánuje zavést dvě skupiny osob, které by mohly návrhy zpracovávat. První by byli insolvenční správci, advokáti a notáři. Druhou by byly osoby akreditované Ministerstvem spravedlnosti, které by služby poskytovaly bezplatně, a ministerstvo by nad nimi provádělo dozor. V případě nesplnění povinností by ministerstvo mohlo těmto osobám akreditaci odejmout.

e) Nedostačující ochrana před podáváním „šikanozních insolvenčních návrhů“

Podávání šikanozních insolvenčních návrhů je stále se rozmáhající nešvar, jehož účelem je poškození soutěžícího (v roli dlužníka) v očích smluvních partnerů, bank, úřadů a dalších. Novela zavádí komplexní systém ochrany, složený z pěti prvků:

- 1) Předběžné posouzení insolvenčního návrhu** - zavádí sedmidenní lhůtu, během které soud může odmítnout návrh pro zjevnou bezdůvodnost
- 2) Zvláštní pravidlo o místní příslušnosti soudu k odmítnutí zjevně bezdůvodného insolvenčního návrhu** - soudy budou mít nově pravomoc učinit některé kroky ještě před konečným rozhodnutím o místní příslušnosti soudu
- 3) Povinnost složit zálohu na náklady insolvenčního řízení** – výše zálohy je 50 000 Kč u právnické osoby a 10 000 Kč u ostatních
- 4) Doložení pohledávky insolvenčním navrhovatelem** – skutečnou existenci splatné pohledávky, a to buď uznáním dlužníka s ověřeným podpisem, vykonatelným rozhodnutím nebo notářským zápisem se svolením k vykonatelnosti, nebo potvrzením auditora, daňového poradce nebo soudního znalce, že navrhovatel o dané pohledávce účtoval v souladu s platnou legislativou

5) Zvýšení horní hranice pořádkové pokuty za podání zjevně bezdůvodného insolvenčního návrhu – zvýšení hranice z 50 000 Kč na 500 000 Kč

4.1.2 Insolvenční soud

Insolvenční soud je procesním subjektem a má nadřazené postavení vůči ostatním subjektům řízení. Soud určuje průběh řízení, vydává rozhodnutí a provádí dohled nad výkonem činnosti účastníků řízení, tj. dlužníků a konkurzních věřitelů, a dále nad osobami zúčastněnými na řízení, tj. insolvenční správce, likvidátor dlužníka, státní zastupitelství, věřitelské orgány, znalci a svědci.

Insolvenční soud disponuje dvěma základními pravomocemi a to rozhodovací a dohledací dle § 10 insolvenčního zákona. V rámci rozhodovací činnosti soud vydává rozhodnutí (tzv. „statutární rozhodnutí“), které bezprostředně souvisí s dílčími fázemi řízení. Statutárními rozhodnutí by mohla být například rozhodnutí o úpadku, či stanovení insolvenčního správce. Proti těmto rozhodnutím jsou přípustné opravné prostředky.

Dohledací činnost se týká vydávání rozhodnutí, opatření a ukládání povinností jednotlivým subjektům řízení tak, aby soud mohl ovlivňovat průběh insolvenčního řízení a byl naplněn účel, pro které je řízení vedeno. V řízení před soudem může nastat celá řada různých procesních situací, a proto je prakticky nemožné vymezit veškerá rozhodnutí, která může soud v této pravomoci vydat. Zpravidla to ale bývá supervize nad činností jednotlivých procesních subjektů, veškeré výzvy a rozhodnutí adresované účastníkům nebo zúčastněným osobám¹⁰⁴, udělování souhlasů k právním úkonům a další. Za obdobné druhy rozhodnutí bychom mohli považovat rozhodnutí, podle nichž je upraveno řízení v OSŘ¹⁰⁵. U dohledové činnosti, na rozdíl od rozhodovací činnosti, insolvenční zákon nepřipouští použití opravných prostředků dle § 91. Výjimkou jsou případy, kdy insolvenční soud zasáhl do subjektivních práv osoby, které bylo rozhodnutí adresováno. V takovém případě záleží na úvaze odvolacího soudu, zda připustí či odmítne odvolání.

---

¹⁰⁴ Výzvy k předložení zprávy o činnosti, k informování soud, k plnění zákonných povinností a další

¹⁰⁵ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Dohledací pravomoc vzniká soudu okamžikem podání návrhu na rozhodnutí o úpadku dlužníka. Soud následně zahájí insolvenční řízení vyhláškou, kterou musí zveřejnit nejpozději do 2 hodin od přijetí návrhu dle § 101 odst. 1 insolvenčního zákona. Dohled soudu je průběžný po celou dobu insolvenčního řízení až do jeho pravomocného skončení.

Obsah dohledu soudu je definován v § 11 insolvenčního zákona, který v odstavci 1 uvádí již výše zmíněné činnosti – vydávání rozhodnutí, opatření a ukládání povinností subjektům řízení, pomocí nichž rozhoduje o záležitostech, které se týkají průběhu insolvenčního řízení. Zákon však ještě větší pozornost v odstavci 2 věnuje dohledu nad insolvenčním správcem, u kterého je řádný výkon funkce klíčový. Zanedbání dohledací povinnosti by mohlo vést k odpovědnosti státu za nesprávný úřední postup, kterého by se mohly domáhat poškozené osoby.

Pokud by insolvenční správce neplnil své povinnosti uložené zákonem nebo příkazy soudu, může mu soud uložit pořádkovou pokutu dle § 81 odst. 2 insolvenčního zákona. Pokutu lze ukládat opakovaně, avšak součet nesmí překročit částku 200 000 Kč.

4.1.3 Věřitelský výbor

Insolvenční řízení je postaveno na zásadě mnohosti věřitelů, kdy kolektivní výkon věřitelský práva má přednost před individuálním výkonem práva. Jednotlivý věřitelé se pouze podílejí na rozhodování o způsobu vedení úpadku a budoucnosti dlužníkovy majetku. Kolektivní výkon práva je realizován pomocí věřitelských orgánů, jimiž jsou schůze věřitelů a věřitelský výbor. Věřitelský výbor může být nahrazen zástupcem věřitelů, za předpokladu, že volba věřitelského výboru není povinná.¹⁰⁶ Jedná se o případy tzv. „nepatrného konkurzu“, kdy celkový obrat dlužníka nedosáhl 2. mil Kč a počet věřitelů není vyšší než 50.

Úkolem schůze věřitelů je volit a odvolávat členy věřitelského výboru, eventuálně rozhodovat o odvolání či setrvání prozatímního věřitelského výboru. Schůze věřitelů takto deleguje výkon rozhodovacích a dohlížecích pravomocí na věřitelský výbor a tak dává možnost některým věřitelům, aby se aktivně podíleli na řízení, k čemuž jim poskytuje nezbytné pravomoci. Ze statistických údajů vychází,

---

¹⁰⁶ § 68 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

že míra podílení věřitelů na insolvenčním řízení roste s výší majetku v majetkové podstatě a podílu připadajícímu na věřitele.

Prozatímní věřitelský výbor, dle starší právní úpravy, býval zvolen schůzí věřitelů a v případě, že by se tak nestalo, soud měl povinnost jej zvolit. V praxi se tak moc často nestávalo, neboť věřitelé, podílející se na konkurzu s nepatrnou majetkovou podstatou, po racionální úvaze došli k závěru, že se jim aktivně angažovat v insolvenčním řízení nevyplácí. Zákonodárci reflektovali na tento stav změnou právní úpravy a nově má soud možnost, nikoli povinnost, zvolit prozatímní věřitelský výbor. V případě, že se schůzi věřitelů nepodaří ustanovit prozatímní věřitelský výbor, soud přebírá působnost věřitelského výboru sám. Stejně platí pro nepatrný konkurz a oddlužení. Zde není volba věřitelského výboru povinná a její působnost přebírá soud. Pokud by dlužník, přihlášený věřitel nebo předběžný správce podal autodenunciační návrh, měl by soud povinnost bezprodleně ustanovit prozatímní věřitelský výbor bez ohledu na svoji vůli¹⁰⁷.

Výsledkem je situace, kdy novela zrušila povinnost soudu jmenovat členy věřitelského výboru, kteří neměli zájem vykonávat svá věřitelská práva, a celou agendu delegovala na soudy. Tyto orgány veřejné moci, které mají odlišné zájmy od věřitelů, musí dohlížet na soukromoprávní zájmy věřitelů, což je nepřiměřeně a možná i neopodstatněně zatěžuje.

Na druhou stranu právě samotní věřitelé mají poslední slovo ve volbě osoby insolvenčního správce, nikoli soud. Na schůzi věřitelů, která nejbližší následuje po přezkumném jednání, se mohou věřitelé usnést, že insolvenčním soudem ustanoveného správce odvolávají z funkce a ustanovují nového.¹⁰⁸

4.2 Neplnění povinností insolvenčního správce

Insolvenční právo zná tři druhy sankcí, které následují jako postih za porušení povinností. Všechny sankce mohou být uloženy zvlášť nebo zároveň.

- a) zproštění funkce insolvenčního správce dle § 32 insolvenčního zákona
- b) odpovědnost za škodu nebo jinou újmu dle § 37 insolvenčního zákona
- c) jiné kárné opatření

---

¹⁰⁷ § 61 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

¹⁰⁸ § 29 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

Pokud by insolvenční správce zásadně porušil své povinnosti a výše uvedené tresty by nevedly k nápravě škod a dostatečné ochraně třetích osob, lze použít trestní právo jako poslední prostředek k nápravě narušených vztahů.

4.2.1 Zproštění funkce insolvenčního správce

Zproštění insolvenčního správce z funkce byla již věnována kapitola 3.8 a proto se tomuto tématu nebudu dále věnovat.

4.2.2 Odpovědnost insolvenčního správce za škodu nebo jinou újmu

Insolvenční správce odpovídá za škody a újmy, které vznikly při výkonu činnosti správce. Mezi objektivní druhy odpovědnosti řadíme odpovědnost za porušení povinností, které byly uloženy zákonem nebo soudem, dále pokud správce nepostupoval s odbornou péčí a v poslední řadě pokud způsobil škodu nebo újmu. Odpovědnost nese vůči dlužníku, věřitelům a třetím osobám „*insolvenční správce odpovídá za škodu nebo jinou újmu, kterou dlužníku, věřitelům nebo třetím osobám způsobil tím, že při výkonu své funkce porušil povinnosti, které jsou mu uloženy zákonem nebo rozhodnutím soudu, jakož i tím, že při jejím výkonu nepostupoval s odbornou péčí.*“¹⁰⁹ Dle judikatury odpovědnost zakládá jakýkoli právní úkon, který směřuje k znehodnocení nebo odcizení majetku, k jeho převodu na jiné osoby bez získání odpovídající hodnoty atd.¹¹⁰

Správce může být odpovědnosti zproštěn „*jen když prokáže, že škodě nebo jiné újmě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které po něm bylo možné spravedlivě požadovat se zřetelem k průběhu insolvenčního řízení*“¹¹¹ Správce tedy nese důkazní břemeno a pokud se nevyviní, tak nese veškerou zodpovědnost za škodu, která vznikla jeho neodborným postupem, porušením zákona nebo nedodržením rozhodnutí soudu. Poškozený naopak musí prokázat výši škody, příčinnou souvislost¹¹² a vzniklou škodu. Insolvenční správce tedy musí být schopen kdykoli během řízení obhájit nakládání s majetkovou podstatou dlužníka a pokud by se domníval, že může vzniknout škoda nebo jiná majetková újma, musí o tom informovat soud. V podstatě by se dalo říct, že správce má manažerskou

---

¹⁰⁹ § 37 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

¹¹⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.6.2007, sp.zn. 5 Tdo 515/2007

¹¹¹ § 37 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

¹¹² kauzální nexus

zodpovědnost za správu majetku tak, jak ji známe u statutárních orgánů obchodních korporací.

Správce dále zodpovídá za osoby, jejichž služby využil k plnění svých úkolů. To také platí pro zaměstnance dlužníka nebo osoby, které jsou ve smluvním vztahu k dlužníkovi.¹¹³

Zvláštním druhem odpovědnosti za škodu nebo újmu je dle § 37 odst. 3 insolvenčního zákona škoda nebo újma, která vznikla věřiteli za majetkovou podstatou. Škoda by například mohla vzniknout tak, že správce podepíše smlouvu na služby nebo zboží a následný závazek není schopný zaplatit z majetkové podstaty. Proto by měl mít přehled o výši majetkové podstaty během celého řízení, neboť v takovém případě je hmotně odpovědný za vzniklou škodu. Vyvinut by se mohl za určitých okolností: „*této odpovědnosti se insolvenční správce zproští, jen když prokáže, že v době, kdy tento právní úkon učinil, nemohl poznat, že majetková podstata nebude stačit k úhradě jim vzniklé pohledávky za majetkovou podstatou.*“¹¹⁴ Případné spory vzniklé podle tohoto paragrafu jsou předmětem incidenčního sporu podle § 157 odst. 1 písm. e). Jedná se tedy o spory, které se řeší v rámci insolvenčního řízení a rozhoduje o nich stejný insolvenční soud. Případná škoda na majetkové podstatě se týká všech věřitelů, a proto každý z nich je oprávněn podat žalobu

Insolvenční zákon v § 37 odst. 4 stanovuje subjektivní a objektivní promlčecí lhůty pro podání žaloby na náhradu škody nebo jiné újmy. Dvouletá promlčecí lhůta začíná běžet ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o výši škody a odpovědnosti správce. Dále zákon stanovuje tříletou promlčecí lhůtu, jde-li o škodu způsobenou úmyslným trestným činem, za který byl insolvenční správce pravomocně odsouzen, nejpozději do deseti let od skončení insolvenčního řízení.¹¹⁵ Zásadní tedy je den skončení insolvenčního řízení, nikoli den vzniku škody!

---

¹¹³ § 37 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

¹¹⁴ § 37 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

¹¹⁵ § 37 odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

4.2.3 Jiné kárné opatření

Insolvenční správci nepodléhají povinné profesní samosprávě jako tomu je například u auditorů. Sice existuje Asociace insolvenčních správců, ale v tomto sdružení jsou správci pouze dobrovolně a asociace nemá žádné kárné pravomoci.

Nejblíže ke kárnému opatření svoji povahou je pravomoc Ministerstva spravedlnosti zrušit povolání vykonávat činnost insolvenčního správce, pokud přes upozornění ministerstva opakovaně nebo závažným způsobem porušil povinnosti stanovené zákonem. Tato možnost je upravena v § 13 odst. 2 zákona o insolvenčních správcích.

4.3 Trestné činy

Insolvenční správce se může dopustit během výkonu své funkce trestného činu (dále jen „TČ“) tak, že naplní jednu ze skutkových podstat TČ podle trestního zákoníku¹¹⁶ (dále jen „TZ“). Na insolvenčního správce se nehledí jako na úřední osobu, neboť chybí ve výčtu úředních osob v § 127 TZ, a to i přestože v určitých fázích řízení má postavení veřejného činitele, jak již rozhodl Ústavní soud.¹¹⁷ Zejména má pravomoc rozhodovat o právech a povinnostech ostatních, je zde tedy prvek moci a prvek rozhodování. Výsledkem je, že insolvenčnímu správci není poskytnuta zvýšená ochrana, jakou mají úřední osoby, ale také nemohou naplnit kvalifikovanou skutkovou podstatu TČ, u kterého je podmínkou spáchání činu úřední osobou, a tím být přísněji potrestán.

Insolvenční správce se může dopustit celé řady TČ. Vzhledem k povaze jeho činnosti bychom mohli TČ rozdělit do dvou hlavních kategorií. První jsou trestné činy, které se týkají spravování majetkové podstaty a uspokojování věřitelů a druhou trestné činy, které přímo nesouvisejí s majetkovou podstatou a uspokojováním věřitelů.

Do první skupiny TČ řadíme:

- § 226 TZ pletichy v insolvenčním řízení,
- § 220 TZ porušení povinnosti při správě cizího majetku a
- § 221 TZ porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti.

---

¹¹⁶ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

¹¹⁷ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 1.7.2010, sp. zn. PL. ÚS 14/10, odst. 18

Těchto trestných činů se správci dopouštějí nejčastěji, a proto jim budu věnovat větší pozornost. Do druhé skupiny řadíme neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru podle § 208, poškození cizích věcí podle § 228 a další.

4.3.1 Pletichy v insolvenčním řízení

Skutková podstata TČ je upravena v § 226 odstav. 3 TZ:

Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude potrestán, kdo jako insolvenční správce, člen věřitelského výboru nebo zástupce věřitelů v insolvenčním řízení přijme nebo si dá slíbit pro sebe nebo jiného ke škodě věřitelů majetkový nebo jiný prospěch, který mu nepřísluší.

Zvláštností tohoto TČ proti majetku je, že výslovně zmiňuje insolvenčního správce, který je v roli speciálního subjektu TČ. Trestem je zákaz činnosti nebo odnětí svobody a sazba je závislá na výši způsobené škody. Základní myšlenkou tohoto TČ je, že pokud dojde k příslibení nebo přijetí majetkového či jiného prospěchu, dojde tak s velkou pravděpodobností ke zmenšení uspokojení pohledávek věřitelů. Specifikem je, že stačí pouhý příslib, nemusí dojít k provedení, protože již příslib může způsobit škodu věřitelům. Avšak musí existovat souvislost mezi příslibem a škodou věřitelů. Například tím, že bude oddáleno uspokojení věřitelů nebo bude snížena majetková podstata.

Za přijetí nebo příslib prospěchu nelze považovat odměny a náhrady hotových výdajů insolvenčnímu správci v souvislosti s výkonem jeho funkce dle insolvenčního zákona a vyhlášky 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů. Příklad příslibu nebo prospěchu podle dikce § 226 odstav. 3 se myslí prospěchem, který správci nepřísluší.

4.3.2 Porušení povinnosti při správě cizího majetku

Skutková podstata tohoto TČ je vymezena v § 220 odstav. 1:

Kdo poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, a tím jinému způsobí škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

Trestem je zákaz činnosti nebo odnětí svobody a výše trestu znovu závisí na výši škody. Podmínkou je způsobení škody nikoli malé a tím se rozumí škoda

dosahující částky nejméně 25 000 Kč.¹¹⁸ Kvalifikovanou skutkovou podstatu nalezneme v odstavci 2, která hrozí trestem odnětí svobody na šest měsíců až pět let, pokud pachatelem je: „...osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného“¹¹⁹ Takovou osobou je bezesporu insolvenční správce, který je ustanoven soudem za účelem ochrany zájmů poškozených, tedy věřitelů. Tato povinnost mu je zvlášť uložena, a proto se na něj bude vztahovat kvalifikovaná podstata. Ještě větší trest - odnětí svobody na dva až osm let - hrozí, pokud vznikne škoda velkého rozsahu; tou se rozumí škoda dosahující nejméně částky 5 000 000 Kč.¹²⁰

4.3.3 Porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti

K naplnění skutkové podstaty § 221 je vyžadováno zavinění z nedbalosti a způsobení značné škody. Hlavní rozdíl mezi § 220 a § 221 je rozdílná míra zavinění a výše škody. Značkou škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč.¹²¹ Správci může být uložen zákaz činnosti nebo trest odnětí svobody do výše šesti měsíců, respektive až tří let při způsobení škody nejméně ve výši 5 000 000 Kč.

---

¹¹⁸ § 138 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

¹¹⁹ § 220 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

¹²⁰ § 138 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

¹²¹ § 138 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

5 Závěr

Jako cíl této práce jsem si stanovil seznámit čtenáře s dohledem nad činností insolvenčního správce. Cíl práce jsem dle mého názoru splnil a v následujícím odstavci shrnuji své poznatky, ke kterým jsem došel. Během své práce jsem vycházel z platných právních předpisů a judikatury.

Abych mohl čtenáře seznámit s dohledem nad činností insolvenčního správce v souvislostech, rozhodl jsem se, že práci započnu úvodem do problematiky insolvencí. První část práce je věnována insolvenčnímu řízení, konkrétně vývoji insolvenčního řízení od antiky do současnosti, vývoje insolvenčního řízení na území Čech a aktuální právní úpravě.

Dále jsem velkou pozornost věnoval osobě insolvenčního správce. Seznámil jsem čtenáře s nároky, které jsou kladeny na insolvenčního správce a s nově zavedenou tříletou praxí v oboru související s insolvenčním právem. Objasnil jsem různé druhy insolvenčních správců, tak jak jsou definované v zákoně, popsal jsem ustanovení a zproštění správce z funkce, obecné činnosti správce a činnosti správce při jednotlivých druhích úpadku. Závěr kapitoly byl věnován odměně a náhradám hotových výdajů. Také jsem se zmínil o hlavních novinkách, která přinesla novela insolvenčního zákona platná od 1. 1. 2014, jako například zvýšení sazeb u odměňování insolvenčních správců nebo rotační princip při stanovení správců do funkce. Doposud bylo na uvážení soudce, kterého správce ustanoví do konkrétního insolvenčního řízení. S rotačním principem úzce souvisí problematika provozoven, neboť právě podle nich dochází k rotaci správců při ustanovení do řízení. Novela velmi zpřísnila podmínky provozoven, mimo jiné zavedla, že insolvenční správce musí být aspoň jeden den v týdnu na každé provozovně. Výsledkem bylo razantní zmenšení počtu provozoven. Dne 16. února 2016 Ústavní soud zrušil ustanovení, které omezovalo počet provozoven správce, a v tuto chvíli je nejasné, jak se tato problematika bude nadále vyvíjet.

Poslední kapitola je věnována dohledu a subjektům, které provádějí dohled. Prvním subjektem je ministerstvo spravedlnosti, které působí jako ústřední správní a dohledový orgán v oblasti insolvencí, svoji činnost vykonává v oblasti dohledové, kde se soustřeďuje na dohled nad zvláštními insolvenčními správci, insolvenčními správci a nad provozovny správců. Druhou oblastí je analyticko-legislativní, v rámci které se soustředí na analytickou a legislativní činnost. Součástí analytické

činnosti je monitorování a analýzy nekalých praktik, jako jsou snahy dlužníků o znemožnění plnění závazků vůči věřitelům, dlužníkem vyvolané průtahy, snahy věřitelů o ovládnutí insolvenčního řízení, předbalené reorganizace a další. Legislativní odbor na druhé straně připravuje novely k zákonu o insolvenčních správcích a k insolvenčnímu zákonu, podílí se na vyhláškách a připravuje legislativní návrhy. Další část této kapitoly je věnována dohledací činnosti insolvenčního soudu a věřitelských orgánů. Poslední část pojednává o následcích při nesplnění povinnosti insolvenčního správce, mezi které patří zproštění funkce, odpovědnost za škodu, kárné opatření a v krajním případě na řadu může přijít trestní právo jako poslední prostředek k nápravě.

Závěrem lze konstatovat, že jsem se pokusil o ucelený a srozumitelný výklad o fungování dohledu nad činností insolvenčního správce. Vzhledem k rozsahu práce nebylo možné postihnout celou problematiku v dostatečné hloubce, ale domnívám se, že cíl práce byl naplněn a informace byly poskytnuty přehledně a srozumitelně.

6 Resumé

The aim of this thesis is to describe supervision on Insolvency administrator. The thesis is systematically divided into three main chapters. First one called insolvency proceeding describes the history of proceeding from ancient times until nowadays, history of proceeding on territory of the Czech Republic and current legislations.

The second chapter is devoted to Insolvency administrator and the requirements he needs to meet to become an insolvency administrator for instance a new three-year long training, education and bar exams. Also different types of insolvency administrators were described as well as establishing and dismissing insolvency administrator to a specific proceeding, his activities during different types of proceeding and reward for his services. The rest of these chapters are about new legislation that is applicable since August 1st 2014 and states higher rewards for insolvency administrators and a rotary system for establishing an insolvency administrator to proceeding. Until then it was up to a judge to choose an insolvency administrator. Since the new legislation came to power, every insolvency administrator has to define where their place of business is and they can have up to five places of business; before the number was unlimited. The rotary system states that all insolvency administrators in region have to rotate in accordance to their places of business.

The last chapter is devoted to the subject that are in power of supervision. In the Czech Republic it could be the Ministry of justice, insolvency court and creditor's organs. Ministry of justice is the main subject that supervises insolvency administrators, specific insolvency administrators and places of business. Ministry also monitors insolvency proceedings and makes analysis of abusive practices as well as prepares new legislation and public notices for law. The last part of the second chapter is about insolvency court and creditor's organs and their competence when insolvency administrators do not proceed according to law and their orders. Administrator could be dismissed, responsible for caused damage and in the worst case he could get punishment according to criminal law.

The aim of this thesis was to describe the whole system of supervision of the insolvency administrator. Nevertheless the whole system is so wide and complex that it was not possible to describe all in a detail however I hope that I succeeded.

7 Seznam použité literatury

7.1 Právní předpisy

- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákona č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 314/2007 Sb., o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně, ve znění pozdějších předpisů

7.2 Judikatura

- Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25.9.2014, sp. zn. 21 Cdo 3812/2013
- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 1.7.2010, sp. zn. PL. ÚS 14/10, odst. 22
- Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 24.9.2009, sp. zn. III ÚS 2101/09
- Rozhodnutí Ústavního soudu ČR Pl. ÚS 17/15 ze dne 9.2.2016
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 15.11.2011, sp. zn. KSBR 26 INS 869/2010

- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.6.2007, sp.zn. 5 Tdo 515/2007

7.3 Odborné knihy, monografická a časopisecká literatura

- Hásová, J. Moravec, t. Insolvenční řízení, Praha, C Beck, 2013
- Kozák, J., Budín P., Dadam, A, Pachel, L. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady ES o úpadkovém řízení. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2013
- Kotoučová, J. a kol. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010
- Budín, P. in Kozák, J. Dadam, A. Pachel, L. Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení. Komentář. 1. vydání. Praha: ASPI, a.s., 2008
- Maršíková, J. Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy ve znění zákonů č. 69/2011 Sb., a č. 73/2011 Sb., Praha: Leges, 2011
- Schelleová, I. Základy insolvenčního práva. Ostrava: Key publishing s.r.o., 2008. s 98
- Richter, T. Insolvenční právo, Praha, ASPI, a.s., 1. vydání,
- Müllerová, L. in Kotoučová, J. a kol. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2010
- Žižlavský, M. Insolvenční správci v roce jedna, (Bulletin advokacie 1-2/2010)
- Pachel, L. Průvodce insolvenčního správce insolvenčním řízením. Právní fórum, 2008, č. 3

7.4 Internetové zdroje

- Zoulík, František. Vývoj insolvenčních řízení. Právnícké fórum [online]. 2009, roč. 4 [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencnich-rizeni/>
- Košťál, Petr. Konkursní prvopočátky. In: *Konkursní noviny* [online]. Brno: Konkursní noviny, 2001 [cit. 2016-02-15]. Dostupné z: <http://kn.cz/clanek/konkursni-prvopocatky>
- Konkursní noviny. Počet insolvencí roste. Bude dost insolvenčních správců? [online]. 26. 3. 2009 [cit. 2015-11-08]. Dostupné z:

<http://www.kn.cz/clanek/pocet-insolvenci-roste-bude-dost-insolvencnich-spravcu>

- Rozsypal, Jaroslav. Podmínka odborné praxe pro zkoušky insolvenčního správce [online]. Ministerstvo Spravedlnosti. Praha [cit. 2015-08-31]. Dostupné z: <http://www.infoprovsechny.cz/request/podminka-odborne-praxe-pro-zkous>
- Činnost Ministerstva spravedlnosti v oblasti insolvencí [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: http://ipodpora.odbory.info/soubory/dms/wysiwyg_uploads/8d54be2bf6fe27de/uploads/Cinnost-Ministerstva-spravedlnosti-v-oblasti-insolvenci.pdf
- Zpráva o postupu v oblasti novelizace insolvenčního práva [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwif9aW7-vKAhXD2CwKHc8ZD_AQFggxMAM&url=http%3A%2F%2Fipodpora.odbory.info%2Fsoubory%2Fdms%2Fwysiwyg_uploads%2F157b73946920bc9d%2Fuploads%2FZprava_o_postupu_v_oblasti_novel.doc&usq=AFQjCNGkKco41hU55-amLgfvQs4aBfJE2g&sig2=7lxVBub8iXIHsSYL7Wclaw

8 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Přehled insolvenčního zákona.....	6
---	---